

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF 1885
1897-1932.

1935 Szerda, 1935. szeptember 4.
194. szám.

Béke, vagy — háboru?

Ma kezdik az olasz-abesszin konfliktus genfi vitáját

— Aloisi báró vezeti az olaszok harminetagu küldöttségét — Páris bizakodik — Jelentkezett egy újabb abessziniai koncesszió-tulajdonos

Angol fennhatóságot kér Abesszinia, hogy megelőzze a fenyegető háborút

A Párisból érkező jelentések arról számolnak be, hogy EDEN és LAVAL tegnapi tárgyalásán sikerült végleg tisztázni a helyzetet. Beavatott politikai körökben Anglia magatartását a tárgyalások után a következőkben körvonalozzák:

Tekintettel az abesszin kóolai-szerződésre, amelyhez Angliának semmi köze sincs, az angol kormány továbbra is teljes mértékben hű marad régi felfogásához,

amely szerint a népszövetségi alapokmányt mindenképpen tiszteletben kell tartani. Anglia a genfi tanácskozásokon megtorló intézkedéseket indítványoz, de ha a tanács az angol javaslattal szembehelyezkedik, az angol kormány nem fog a saját szakállára cselekedni, hanem csatlakozik a tanács határozatahoz. Francia diplomáciai körökben egyébként rámutatnak arra, hogy a tegnapi megbeszélésről szóló angol és francia közlemények ellentmondanak.

A négus nem változtat a koncessziós szerződésen

Addis abebai jelentés szerint, az angol kormány követét tegnap délután fogadta a négus. A követ kifejtette, hogy Anglia Abesszinianak a koncessziók ügyében elfoglalt álláspontját és a kötött szerződést nem helyesli.

A négus azt válaszolta a követnek, hogy a maga részéről nagyon sajnálja, hogy Anglia ezzel a szerződéssel nincs megelégedve, de ezen már nem változthat, mert a szerződést nemcsak aláírta, hanem azt az abesszin parlament már ratifikálta is, tehát ez jogerőre emelkedett. Ugyancsak meg-

jelentés elleni tüntetésképpen az olasz követség férfitagjai elhagyták az addis-abebai követség épületét és abban csak a követséghez tartozók maradtak vissza. (?) A Reuter-ügynökség jelentése szerint egyébként a Ricket-féle szerződésnek nincs semmiféle titkos záradéka. Az abesszin kormány bejelenti azt is, hogy a szerződés nem kötelezi a koncesszió tulajdonosait arra, hogy előleget folyósítsanak.

Genfi jelentés szerint POLITIS, az olasz-abesszin döntőbíró elnöke, az ual-uali incidenssel kapcsolatban

meg fogja állapítani az abesszin parancsnok felelősségét. A négus kötelezettséget vállalt, hogy teljes elégtételt ad abban az esetben, ha az incidens előidézői abesszin alattvalók lennének. Genfi diplomáciai körökben azt remélik, hogy ezen az alapon sikerülni fog a vizsály békés elintézésének módját megtalálni.

Eden és Laval kedd délelőtt megérkeztek Genfbe. Miután Aloisi báró is Genfben tartózkodik, valószínűnek tartják, hogy az angol, francia és olasz főmegbízottak kedden tanácskozásra gyűlnek egybe.

Egy nagystilű kalandor Addis-Abeában

Az olasz hadügyminisztérium tegnap becsájtotta ki az újabb behívásokra vonatkozó rendeletét, amely a fegyverbenálló olasz hadsereg létszámát további kétszáz ezer fővel emeli fel. A rendelet az 1911., 1913. és 1914. évfolyamokat érinti. A Central News szerint az addis-abebai olasz követ tiltakozott az abesz-

sin kormányánál, mert kiderült, hogy a követség postáját megdézsmálták. Vasárnap Addis-Abeában nagy olaszellenes tüntetés volt. Ennek során egy vámtisztviselő az olasz követség előtt lövöldözni kezdett. A négus intézkedésére a vámtisztviselőt nyomban letartóztatták. Az abesszin fővárosban a napokban letartóztatták Rothen Tenil grótot és feleségét kémkedés miatt. Az elfogott gróf francia állampolgár. Magánforrásból származó jelentés szerint

Rothen Tenil gróf közönséges kalandor, aki egy francia behozatali céget három millió frankkal károsított meg és abból élt, hogy éjjeli mulatókat tartott fenn Addis-Abeában. Állítólag a grótot, feleségét és 12 főnyi szolgaszemélyzetét ki fogják végezni.

Londonban Sir Oswald Mosley, az angol feketeingések vezére, vésztjóslo beszédet mon-

MOSLEY

dott. Szerinte végzetes lépés, ha Anglia a világ egyik legnagyobb katonai nemzetét maga ellen kihívja. Bűn háborút provokálni, mert Anglia nincs kellőleg felkészülve háborúra.

Elindult Genfben az olasz delegáció

Rómából jelentik: Mussolini tegnap kihallgatáson fogadta Balbo marsallt, Libia kormányzóját. Balbo beszámolt a Duce-nak a libiai helyzetről és közölte vele, hogy számos bennszülött csapatot irányítottak Kelet-Afrikába és most új csapatokkal kell helyettesíteni a libiai helyőrséget.

ALOISI báró tegnap 30 tagu olasz bizottsággal Genfben utazott, hogy Olaszország képviselőjében résztvegyen a Népszövetség szerdán megnyíló új ülésén, amelynek nagy kérdése az angol-abesszin-olasz konfliktus letárgyalása lesz.

Jólétesült párisi forrásból származó közlés szerint az elmúlt éjszaka Aloisi báró olasz fődelegátus Aix les Bains-be érkezett és az ott üdülő Baldwin angol miniszterelnökkel hosszas tanácskozást folytatott.

A Paris Soir értesülése szerint az olasz-abesszin döntőbíró öt tagja sem az egyik, sem a másik fél mellett sem döntött. Jól értesült helyen kijelentették, hogy a döntőbíró sem Olaszország, sem pedig Abesszinia nemzetközi felelősségét nem állapította meg az

POLITIS

jelent az olasz követ is a négusnál és ugyan csak sérelmezte, hogy Abesszinia petróleummezőinek kihasználási koncesszióját bérbeadta. Olasz hivatalos jelentés szerint az egyez-

uallal incidensben. Politis, az ötödik dön-tőbíró két-három nap múlva Genfben utazik,

hogyan jelentést tegyen a bizottság tanácskozá-sairól.

Olasz-francia katonai egyezmény létesült?

Az angol Times azt az érdekes hírt közli, hogy Franciaország és Olaszország között ál-lítólag katonai egyezmény létesült. Olaszország — amint sejtik — talán területi igényeket tett Franciaországnak. Csakán még csak a megtorló intézkedések tekintetében nem jött létre egyetértés.

Egy újabb bankár, aki Abesszíniát bérli

Itt írjuk meg, hogy az abesszin kon-cesszió-ügynök a mai nap folyamán egy újabb váratlan fordulata jutott nyilvánosságra. Egy Chertok nevű newyorki tőzsdealkusz ugyanis kijelentette, hogy minden egyéb en-gedményt megelőzően jogot kapott Abesz-színia összes talajkincseinek, nyersolaj-, arany- és ezüstbányáinak kiaknázására. Az engedélyokiratot már július 26-án írta alá Londonban az abesszin kormány részéről Martin londoni követ. A szerződés értelmében 90 napon belül 1 millió dollárt kell fizet-nie az abesszin kormány számára. Kijelen-tette, hogy az összeget készenlében tartja és lépéseket tesz elsőbbségi jogának megvé-désére.

Ezzel szemben Ricket, az amerikai kon-cessziós társaság megbízottja a Reuter-iroda tudósítójának kijelentette, hogy az általa képviselt társaság százszázalékos amerikai társaság és az ásványok és földolaj kiaknázásán kívül jogot nyert arra, hogy az ország területén földolajvezetékkeket, vasutvonalakat készítsenek, továbbá, hogy távbeszélő- és táviróállomásokat rendezzenek be.

Londoni jelentés arról számol be, hogy Etiopia londoni követe a sajtó munkatársai előtt bemutatta azt az egyetlen levelet, ame-lyet Chertok amerikai pénzemberhez intézett. Ez a levél július 19-ikén kelt és kilencven napra opciót biztosít Chertoknak Etiopia bizonyos területén ércek, valamint földolajforrások kutatására. Ez a jog akkor lép érvénybe, a levél szerint, amikor Chertok egymillió dollárt bor-sát Etiopia rendelkezésére. Chertok eddig még egy dollárt sem fizetett.

Rickett megszólal

A Reuter genfi jelentése szerint népszö-vetségi körökben képtelenségnek tartják azt a hírt, hogy Olaszország tiltakozik a Népszövet-ségnél a Rickettnek adott abesszin olajkutatási engedély miatt. Rickett, aki ma Djibutiba érkezett, a következőkben nyilatkozott a sajtó munkatársa előtt:

— A vállalat száz százalékban amerikai. A szerződést augusztus harmincadikán írtam alá. Valótlán az a hír, hogy már egy millió dollárt kifizettem az abesszin kormányának. Addig a percig, amíg vállalatom nem kezdi meg tényle-gesen működését, egy dollárt sem adok. Ami a versenyvállalatot illeti, Martin dr. londoni abesz-szin követ kijelentette, hogy július 19-én Cher-tok newyorki tőzsdealkuszhoz levelet intézett és ebben 90 napos opciót biztosított neki arra, hogy szerződést írjon alá Abesszínia bizonyos területein levő arany, platina, olaj és különbö-ző ásványok kihasználására nézve. Ez az enged-mény ötven esztendőre szól és egymillió dollá-ras kölcsön folyósításától függ. Abesszínia egy-előre pénzt még nem kapott.

Párisban a Népszövetség ülése előtt biza-kodóan ítélik meg a helyzetet és biznak abban, hogy Laval diplomáciai készsége megtalálja a megfelelő kivezető utat. A francia fővárosban remélik, hogy Anglia nem hozza szönyegre a megtorló intézkedések kérdését és Olaszor-szág nem kéri határozottan Abesszínia kizárá-sát a Népszövetségből.

A döntő genfi ülés napirendje

A Népszövetség titkársága ma tette köz-zé a hónapj ülés napirendjét. Először zárt ülést tartanak. A délutáni nyilvános ülés egyedüli tárgya az olasz-abesszin viszály kérdése. A nagyhatalmak mai megbeszélé-sén, amelyen Aloisi báról is részt vett, meg-határozták az első ülés napirendjét.

Eden népszövetségi miniszter ma Aix

les Bainsben Baldwin miniszterelnökkel ebé-delt. Baldwin ma éjjel Londonba utazott.

A Reuter-iroda úgy értesül, hogy Abesszínia számos vezető személyiségének az az álláspontja, hogy Abesszínia csak úgy menekülhet meg a fenyegető veszély elől, ha kormányzati megbízást (mandátumot) ajánlana fel önmagára Angliának. Egy hó-nappal ezelőtt az ilyen megoldásra való cél-zásokat is határozottan visszautasították volna, de ma a közvélemény megváltozott és tudják, hogy a Népszövetség szerdai ülése az utolsó hajszál, amelyen a béke függ. M-letékes körök éppen ezért most már komo-lyan foglalkoznak az angol mandátum ter vé-vel. A négus erre vonatkozó álláspontja még ismeretlen.

Az abesszin kormány hivatalos nyilatkozatot tett közzé, amely szerint az amerikai csoporttal

kötött olajkutatási egyezmény tisztán gazdasági jellegű és célja előmozdítani az ország fejlődését. Az etiop kormány mindenkor lojálisan módot adott a külföldi műszaki tudománynak és tőkék-nek hogy Abessziniában becsületes munkát vé-

ALOISI

gezzsen, minden politikai hátsó gondolat nélkül. Az új egyezmény nem utközik az 1906-ban kötött szerződésbe, annál is inkább, mert abban Etiopia nem vett részt, a brit kormány pedig nem folyt be abba, hogy egy amerikai pénzcsoport megkapta az ismert koncessziót.

Foxék már felkészültek a háborúra...

Londonból jelentik: A Fox-mozihíradó hat tagból álló expedíciót küldött Abessziniába, hogy azok a hadikészülődés mozzanatát megörökítsék és azokat Angliában hétről-hétre vetíthessék. Tekintettel az életveszélyes vállalkozásra, a gyár 10.000 dolláros életbiztosítást kötött az expedíció minden tagja számára.

LEGUJABB

Váratlanul kedvező fordulat az olasz-abesszin kérdés vitája előtt

Párisi jelentés szerint az olasz-abesszin ügyben kiküldött békéltető bizottság váratla-nul úgy határozott, hogy döntését szerdán délelőtt a Népszövetség elé terjeszti. Ez arra vall, hogy az ötös bizottságnak az utolsó pillanathban sikerült döntést hoznia és ezzel megoldáshoz segítette ezt a megoldhatatlannak látszó kérdést. Ez az új fordulat rendkívüli módon meg-könnyíti az olasz-abesszin kérdés rendezését. A Jour című lap szerint a bizottság többek között mindkét félnek azt javasolja, hogy kezdjék meg haladéktalanul a határmegállapító munkát és nézeteltérések esetén forduljanak az állandó nemzetközi bírósághoz.

SZÉKREKEDÉS ESTE **GRAIN DE VALS** MEGHAST HIZÁSI HAJLAM EGY LEFOGYASZT

Magyarországi rokonokra szállott lovag Deutsch Gyuláné Lusztig Adél huszonötmillió leies hagyatéka

Jogerőre emelkedett Rómában az aradi Radó Kálmán-féle igényt elutasító táblai ítélet

Régen huzódó és nagy érdeklődést kiváltott per ügyében történt végső döntés. Egy Rómából kedden Aradra érkezett levél közölte, hogy a lo-vag Deutsch Gyuláné született Lusztig Adél ha-gyatekának ügyében hozott két római ítélet jog-erőre emelkedett, amennyiben a pert megindító Radó Károlyné, illetve Radó Kálmán római ügy-védje nem nyújtotta be a törvényes határidőn be-lül a semmiségi panaszt. A levelet Monay Ferenc dr., a végrendelet végrehajtója írta és ő értesítet-te az aradi érdekelteket arról, hogy a római ügy-véd nem nyújtotta be idejében azt a semmiségi panaszt, amelyben a per megindítói megfellebbez-ték volna két római bírói fórum egybehangzóan el-utasító ítéletét.

Mint ismeretes, lovag Deutsch Gyuláné 1932. de-cember 31-én halt meg Rómában s végrendeletében főörökösének férje egyik rokonát, a Szegeden lakó Bíró Gyulánét tette meg. Többi rokonainak és ismerőseinek körülből egymillió kétszáz ezer lei-nek megfelelő összeget hagyott, a minorita-rend-nek festményeket és műkincseket hagyományozott, Aradon élő nővéréről, özv. Radó Károlynéről, szü-letről Lusztig Ilkáról viszont úgy gondoskodott, hogy százezer lírát hagyott számára és ennek fel-használásáról a következőképpen intézkedett: nő-

vére részére ebből az összegből havl ezer lírát utaltatott ki, a nővére elhalálása esetén fennma-radó összeget pedig az aradi izraelita hitközség-nek adományozta, az Öregek Otthona fenntartásá-nak céljaira.

A végrendeletet özvegy Radó Károlyné, illetve ennek fia: Radó Kálmán megtámadta. Közben egyezkedési tárgyalások is indultak, Biróné ötmil-lió leit ajánlott fel Radó Kálmánnak, aki azonban ezt az összeget nem fogadta el. A keresetet elő-ször a római törvényszék, majd pedig a fellebbvlt-teli bíróság tárgyalta le és mindkét fórum eluta-sította. A másodfoku ítélet ellen az olasz törvé-nyek értelmében három hónapon belül kellett volna semmiségi panaszt benyújtani. A három hónap azonban letelt, anélkül, hogy a Radó-család római ügyvédje ezt megtette volna. Ennek következtében a másodfoku, elutasító ítélet jogerőre emelkedett.

Az ítéletet most közlik az illetékes svájci ha-tóságokkal és ennek az ítéletnek alapján a szegedi Bíró-család felveszi a svájci pénzüzeteknél lété-ben levő huszonötmillió leinek megfelelő készpénz-örökséget, valamint a különböző többmillió leire rugó értékű tárgyakat. Az esztendőök óta huzódó, milliós per ezzel befejezést nyert.

Szerdán dönt a város az aradi színház bérlete felett

Aradváros átmeneti-bizottsága szerdán délelőtt tizenegy órakor kezdődő ülésén dönt az aradi színház bérlete ügyében. Mint ismeretes, ifj. Szendrey Mihály és Róna. Dezső külön ajánlatukat visszavonták és közös ajánlatot nyújtottak be. Ezen kívül az átmeneti-bizottság elé került Inke Rezső pályázata, amelyben közli, hogy társulatának művészeti igazgatója Forgács Sándor lenne. A döntésre vonatkozóan az interimár-bizottság elé Berzovan Ioan pénzügyi tanácsos terjeszt javaslatot, aki a jelenleg szabadságon levő Popa Constantin kulturatanácsost helyettesíti.

Tudod, itt kétség nem lehet:

Sem a „luxus- és csoda-krémek”, sem az „ufánzalok” nem pótolják a Nivea-Crème csodás hatású bőrápolószert, mert az egész világon nincs más krém, amely a bőrápoló euceritet tartalmazza és ezen alapszik a Nivea-Crème bámulatos hatása.

Ez az egész titok, amely csak néhány leibe kerül!

Tehát: Vegyen csak Nivea-krémet, és semmi mást!

NIVEA-KRÉM: dobozokban Lei 16—, 34— és 72—
tubusokban Lei 30— és 45—

Rejtélyek az abesszin koncesszió körül

Mr. Rickett, az iraki király és az abesszin négyes üzletfele

Egy üzletember, aki egyformán „jóban van” Haile Selassiéval és Ciano gróffal, Mussolini vejével

Kik állanak az „African Exploitation” mögött?

Londonból jelentik: Az Addis Abebában megkötött koncessziós szerződés merőben új helyzetet teremtett az olasz-abesszin konfliktus ügyében. Az addis abebai angol követet még szombaton felszólították, adja a négyes kormányának tudomására, hogy egy ilyen szerződés megkötése ellentétben áll az 1906. évben kötött nemzetközi szerződéssel és ajánlja a császárnak, hogy semmisítse meg a szerződést. Erre a sürgős lépésre azért volt szükség, hogy Anglia Genfben továbbra is a Népszövetség védelmezőjeként léphessen fel.

Hozzájárul Anglia törekvéseihez az a körülmény is, hogy az egész koncesszióknak gyakorlati szempontból nem sok jelentőséget tulajdonítanak. Hivatkoznak Barnum Browne híres amerikai geológus jelentésére. Browne még 1922-ben és 1923-ban másfél évet töltött Abessziniában és az Anglo-American Oil Company megbízásából tanulmányozta a helyzetet. Jelentésében azt állítja, hogy az abesszin föld igen kevés olajat tartalmaz és üzletileg egyáltalában nem alkalmas kihasználásra.

A koncessziós társaság jogai és kötelezségei

A pénteken aláírt szerződés koncessziós területté nyilvánítja fél Abessziniát, elsősorban pedig Harrar és Ogedon tartományokat, szóval éppen azt a részét Abessziniának, amelyre elsősorban reflektálnak az olaszok. A szerződés egyébként a következő jogokat biztosítja a társaság részére:

1. A koncessziós területen található mindennemű nyersolaj, földgáz és földviaszok (ozokerit) kizárólagos kihasználása.

2. Kizárólagos jog jódok kitermelésére.

3. Opció a jövőben végrehajtandó aranykitermelésre.

4. Kizárólagos jog a koncessziós területen telefon, táviró és vasutvonalak kiépítésére, valamint rádióállomások létesítésére.

Ezzel szemben a társaság a következőkre kötelezi magát:

1. A felmérési munkálatokat egy éven belül be kell fejezni.

2. A furási munkálatok öt éven belül befejezendők.

3. A társaság köteles Abessziniát egész nyersolajszükségletét fedezni.

4. A produkciót addig kell fokozni, míg a fölösleg el nem éri az évi 2.5 millió tonnát, amelyet exportálnak az országból.

Az olaj kiszállítása vámmentesen történik, ugyancsak vámmentesen hozzák be az ország területére a petróleumtermeléshez és finomítók felállításához szükséges gépeket, valamint szerszámokat. A társaság kötelezi magát, hogy

a kitermelt olaj után percentuális részese-
dést fizet az abesszin kormányának, amely az így befolyó pénzből országutakat és telefontelefonvezetéseket köteles építeni.

A szerződés 75 évre szól, de a társaságnak jogában áll kilencven napra felmondani. A szerződést a négyes nevében E. A. Colson, a császár amerikai származású bányászati minisztere, az African Exploitation nevében pedig F. W. Rickett írták alá.

Az angol lapok érdeklődésének előterében F. W. Rickett személye áll.

M. Rickett egyike a londoni City legrejtélyesebb embereinek.

Kiterjedt petróleumérdeklőségei vannak és az utóbbi idők nyersolaj-tranzakcióiban jelentős szerepet játszott.

1932. májusában ő kötött szerződést Irak királyával

és 46.000 négyzetmérföldnyi területen, nyugatra a Tigris folyótól, kizárólagos petróleumkitermelési jogot kapott az angol Oil Development Company számára. Ugyancsak 1932-ben a „Mossul Oilfield Limited” részére szerzett koncessziót. Személyét állandó titokzatosság veszi körül és

legjobb barátai is csak keveset tudnak róla.

Azt beszélik, hogy az alig negyven éves, alacsonytermetű Rickett az utóbbi években sokmillió fontos vagyont gyűjtött. Négy titkárnőt alkalmaz és a londoni Cityben van az irodája. Rengeteget utazik, anélkül, hogy utja céljairól bárki is tudna. Reggel kilenc órakor még londoni irodájában ül, egy órával később már a csatorna felett repül és a dinét már Párisban fogyasztja el. Estére visszatér Londonba és eleget tesz társadalmi kötelezettségének. Berkshívében, Londontól mintegy száz kilo-

Az angol újságkirály fedeiml ajándéka nyomán:

Kétszáz Rothermere-tipusu repülőgépet rendelt Anglia

Az angol újságfejedelm, Lord Beaverbrook, közismerten nagy kedvelője az amerikai repülőgépeknek: több nagy európai körutját a holland légiforgalmi társaságtól bérelt amerikai gyártmányú Douglas-gépen tette meg. Ez már magában véve sem tetszett a nemzeti iparukra büszke angoloknak, az igazi felháborodás azonban csak akkor következett be, amikor a lord egy ilyen gépet meg is vett és azt Angliába hozatta. A vámhivatal olyan

óriási összegű vámot rótt ki a „nem kívánatos behozatal”-ra, hogy a lord jobbnak látta visszaküldeni a gépet.

A csattanó választ minderre Lord Rothermere, a konkurrens lapok vezére adta meg, aki a Bristol-műveknél egy minden eddigét felülmúló teljesítményű gépet rendelt és annak konstrukciós költségeit magára vállalta. Amikor a kétmotoros, 1240 lóerős gép elkészült, kide-

méternyire birtoka és kastélya van, ahol azonban kevés időt tölt. Állítólag

igen jó barátságban van Faisal iraki királlyal, de baráti szálak fűzik Lloyd George fiához, sőt Ciano gróffhoz, Mussolini vejéhez is.

Többször megfordult Olaszországban és a múlt évben Mussolini kihallgatáson fogadta. Rendkívül jó összeköttetései vannak az olasz diplomáciához, ami még rejtélyesebbé teszi a koncessziószerzés körül kifejtett tevékenységét. Sok jel mutat arra, hogy angol illetékes körök már a tárgyalások első fázisában tudtak a koncesszióról. Sokan az Intelligence Service, a hírhedt angol kémközpont kezét látják a dologban.

Kis alapítók, ismeretlen pénzemberek

Tény az, hogy az African Exploitation társaság csak nemrégiben alakult. Ez év július 11-én vezették be az amerikai Delaware állam cégjegyzékébe. A társaság alapítói gyanúsán kicsiny.

Mindössze 5000 darab, egyenként 100 dollár névértékű részvényt bocsátottak ki, tehát az egész alapítók 500.000 dollár, alig valamivel több 100.000 font sterlingnél.

Az alapítók Artur Britton, Eduard Wills, Vincent Westrup. Ezek a nevek amerikai pénzügyi körökben ismeretlenek. Eddig még nem sikerült megállapítani, hogy a londoni City mekkora összeg erejéig van érdekelve a dologban. Kézenfekvő a feltevés, hogy a társaság csak egy másik társaságnak a strohmanja, vagy pedig az egész társaság spekulációs célból alakult, azért, hogy kellő kártalanítás fejében visszalépijen az üzletől. Erre módot ad az a körülmény, hogy a társaságnak jogában áll a szerződést kilencven napra felmondani.

Jól értesült körökben azt állítják, hogy a Royal-Dutch,

a Standard Oil, vagy a Vacuum Oil Company áll a háttérben, bár mindkét társaság egyelőre cőfol.

A legközelebbi napok eseményei mindenestre el fogják oszlatni a rejtélyt, amely az egész koncessziós szerződés fölött lebeg.

rült, hogy az elért eredmények messze felülmúlják a legvérmesebb várakozásokat is. A martlesham-i repülőtéren történt átvételkor a gép minden jó tulajdonságán kívül

435 kilométeres óránkénti sebességgel lépte meg a hivatalos átvevőket.

Ezekután Lord Rothermere a gépet, amely a katonai célokra kívül kereskedelmi célokra is felhasználható, ajándékképpen felajánlotta a légügyi miniszternek, aki ezt örömmel el is fogadta. Rövidesen ezután az angol kormány visszavonta azt a 25.000.— angol fontos pályadíjat, amelyet ő maga 12 személy szállítására alkalmas, kétmotoros gyors szállító gép tervezőjének tűzött ki s amelyre a pályázati összeg alacsony (!) volta miatt eddig nem akadt jelentkező és

a Rothermere által készített tipusból rendelt meg 200 darabot.

Ha valaki izzad...

Vannak emberek, akikről a legkisebb megerőltetésnél már csurog a verejték.

Egy kis séta, egy kényelmes lépcső lassu megmászása, vagy egy dugóhuzás, egy kabátnak a felvétele... s a homlokát máris ellepték az izzadság-cseppek. S még csak nem is kell, hogy meleg legyen ehhez: a nyári szezonnal nincsen semmilyen összefüggésben ez a minden időben hiperhidrózis (viztúltengés).

Ha valaki tulsokát izzad, az onnan származik, hogy a vizeletkiválasztása elégtelen, a veséi eldugultak, megfojtódtak és nem tudják már betölteni a szűrőkészülék szerepét, amelyre a szervezet működésében hivatva vannak. Ilyen esetekben tehát a verejték a fölös vizelet eltávolítása a szervezetből az öntoxitáció megelőzése céljából.

Mindenki tudja, hogy régebben a szervezet úgynevezett orgánikus mérgeit nagyrészt az izzadság útján eliminálták elődeink a szervezetből, különösen ha az izzadás hőses és hosszantartó volt. Innen származik az „egy jó izzadás” kifejezés is, amit a nép körében ösztönös megérzéssel provokálni szoktak, rosszullét, derekfájás, járványok stb. esetén... amely módszer egyébként nagyjából egybevág a tudományos tapasztalatokkal.

Azonban az izzadás, legyen az természetes, vagy mesterségesen provokált, mégis csak egy rejtékutja ennek a kiválasztódnak és súlyos hiba volna ennél fogva azt képzelni, hogy az izzadás bármilyen bőséges és gyakori legyen is, pótolhatná a vese működését.

Az izzadás legfeljebb csak arra szolgál, hogy figyelmeztesse az illetőt, hogy a vére túl van terhelve, a veséi el vannak dugulva és nincsen veszteni való idő e helyzet megjavítására.

S végeredményben semmi sem könnyebb ennél; elégséges, ha rendszeresen tisztítjuk a vesét s vigyázunk arra, hogy ez az annyira finom és érzékeny szűrő ne rakódjék meg oldhatatlan, izgató és mérgező anyagokkal, amelyek legnagyobb része egyébként húgsavból és sókból áll. Megakadályozandó tehát ezeknek a sóknak a képződése azért, hogy URODONAL-t vezetünk át a vesén és ez feloldja ezeket a zavart-okozó sókat ugyanugy, mint a meleg víz a cukrot.

Tehát, ha Ön kisebb megerőltetésnél már izzad, siessen meggyőződni arról, hogy a veséi el vannak-e dugulva s ezek felszabadítására elengedhetetlen egy alapos URODONAL-kúra.

URODONAL

kiüzi a mérgeket a szervezetből!

CHATELAIN-készítmény!

Megbízható márka!

Kapható drogériákban és gyógyszerárakban.

Vége a játéknak Agua-Calientében!

Lazaro Cardenas, Mexikó elnöke egy rövid sürgönnyel ítélte halálra Mexikó varázslatos játékbarlang-városát, a világ legnagyobb luxusjátéktelepét. — Munkát a — hazardjáték helyett!

Agua-Caliente, Mexico. (Az Aradi Közlöny tudósítójától). A hazai viszonyok éles ellentétéként — egy rövid sürgöny itt megpecsételte sorsát a világ eddig létező legszebb, legpompásabb és legnagyobb luxusjáték-kaszinójának, helyesebben: hazardjáték-városának, Agua-Caliente-nek.

A sürgönyt Mexico fiatal, erélyes elnöke, Lazaro Cardenas küldte az ottani kormányzóknak. A táviratban

rendeletileg eltiltja a hazardjátékok további üzését az állam területén.

Agua-Caliente játéktelepe, amely Monte Carlo és a világ többi híres játék kaszinóit és parkjait fényűzésben, pompában, gazdagságban és raffinériában felülmulda, 10 millió dollár értéket képviselt. Az elnöki betiltás következtében egyik napról a másikra nem kevesebb, mint 15 ezer ember maradt kenyér nélkül, amennyiben a játéktelepnek egymagának 3800 alkalmazottja volt, de a külső alkalmazottakat, ügynököket, fogadókat, propagandaembereket, képviselőket egybevéve,

kereken tizenötezer ember élt a játéktelep-ből — amely egyébként annyi egzisztenciát tett tönkre és annyi atanyba, meg vérbe került...

Még csak pár nappal ezelőtt olyan idegen-

forgalma volt a mesés mexicói helyiségnek, hogy a legnagyobb luxussal, királyi pompával berendezett szállodákban, fürdőkben, szórakozóhelyeken alig lehetett még csak egy személy részére is helyet kapni. Az arany és ezüst díszítésű rulett- és kártyatermek, a művészi szobrokkal ellátott szabad kártyaparkok, a nagyvilági nők által látogatott pazar mulatók az idegeneket úgy vonzották, hogy voltak

CARDENAS

úgynevezett törzsvendégek, akik rendszeresen Agua-Calientében mentek elkölteni pénzüket, gyakran vagyonukat. Agua-Caliente minden elképzelhetőről gondoskodott, ami szórakozást, élvezetet, izgalmat, kísértést jelenthet. Sporttól táncig, találgatótól tőzsdéig, lövésnyitől rulettig, az összes létező kártyajátékoktól, az összes létező szellemi és testi szórakozásokig, napkurától, fürdőtől művészetig, mindent megtalált ott az idegen, akinek a zsebe tele volt pénzzel. Milliósok jöttek százezreket veszíteni és nyerni, nagyreményű fiatal szépségek milliósokat szerezni, bookméretek karriert csinálni, kalandorok egy-egy kiadás, hasznos kalandot kifogni. A tavalyi lövés versenyen 125.000 dollárt fizettek ki a verseny győztesének, de az ilyen és hasonló számok egyáltalában nem tartoztak a ritkaságok közé. A tízcentes élet ott ezerdollárosokban folyt, vagyonok születtek és mindehhez egy olyan csodálatos színteret varázsolt az üzleti szellem, amelyhez hasonlóval a világ egyetlenegy hasonló intézménye sem dicsekedhetett.

Agua-Calientét, mondhatni, az amerikai nagytőkének építették.

Költséget, fantáziát nem kimélve, láttak hozzá a grandiózus luxusműhöz. Márvány, kristály, arany, ezüst, úgy tűnt fel egymásután a mexicói mesevárosban, mint az egyre nagyobb rajokban szállingózó játékosok, milliósok, nagyvilági nők, kalandorok, utazók.

Mexico fiatal elnökének intézkedése tehát érthetőleg megdöbbenést, nem, annál sokkal többet:

Ijedt forradalmat idézett elő az érdekeltek körében.

Mindez érthető, hiszen a grandiózus játékbarlang vezetői, tulajdonosai megszokták, hogy horribilis vagyonokat keressenek díszes csapdájukban, amelyet a szerencsét-hajszoló, könnyelmű, hazard-emberek zsebéből csaltak ki vidám jazz-muzsika, vagy andalító tangó melódiáira. Mexico fiatal elnökét azonban nem rettentette vissza a tündérpalotává kiépített hazardjáték-barlang és rátette kezét a verejtékes, véres pinkára, hogy a

rulett és kártya ördögével szemben, újra a becsületes termelőmunkát helyezze vissza jogaiba,

hiszen nem a pinka, hanem az alkotómunka lehet csak alapja minden becsületes szándéku közösségnek.

A kaszinók, a parkok, a tündérkertek, szállodák, mulatók tehát ma üresek, elhagyottak, mint egy sivatagi oázis, csak pár fegyveres őr vigyáz a rendre és még inkább arra, hogy az elnök rendeletét ne szegjék meg. A főuri termek ezeket érő keleti szőnyegei összegöngyölve hevernek a bejáratok előtt, az ajtóx mind zárva vannak, rajtuk ez a rövid, de annál többetmondó spanyol felírás: „Se prohibe la entrada!” (tilos a bemenet.)

Tekintettel arra, hogy Cardenas elnök a mexicói alkotmány szerint még öt évig maradt az elnöki székben,

valószínű, hogy Agua-Caliente már nem éledhet fel.

Az elnöki parancsszó megsemmisítette, ahogy a kis forgó rulettkerekek megsemmisítették hosszú évek alatt az emberek nehezen, vagy könnyen megkeresett pénzét.

Eltemették Astrid belga királynét

Bucurestihől jelentik: A Szent József katedrálisban a temetés napján, kedden, déli 12 órakor tartották meg ASTRID belga királyné lelküdvéért a gyászmisét. Az isentiszteleten a kormány tagjai, élükön Tataroescu miniszterelnökkel, a diplomáciai testület, a magasrangú tisztok és állami hivatalnokok jelentek meg. A gyászistentiszteletet Cisar érsek celebrálta.

A brüsszeli temetés különben 10 órakor kezdődött és csak a délutáni órákban ért véget. Amikor a gyászszertartás után a királyi palota kapui feltárultak, 27 ágyulövés hangzott el és megszólaltak a templomok harangjai. A halottas kocsit két oldalán magasrangú méltóságok lépkedtek és a koporsó a belga nemzeti lobogóval volt letartva.

HIREK

ÉRDEKES URÁK

találkoznak egy pár nap múlva Varsóban. Oda-
gyűlnék, Lengyelország fővárosába, a világ összes
meteorológiai intézetének igazgatói, hetvennégyen
számszerint. Európának minden országából. Afri-
kából, Ázsiából, Ausztráliából, Észak- és Dél-
Amerikából, meg a főbb szigetektől való légtudo-
sok, hidegnek, melegnek, szeleknek, esőknek hall-
gatag tanárai utaznak most a földön ugyanazon
pont felé, hogy szemtől-szembe ülve egymással,
megbeszéljék a maguk dolgát, vagyis az egész
Földnek az egekkel való ügyét-baját.

Mit tagadjuk, van egy kis respektus ben-
nünk, mikor a professzor urakra gondolunk, akik
erre a világkongresszusra összesereglenek. Mi
jámbor laikusok csak ázunk-fázunk, vagy izza-
dunk és csak azt tudjuk eldönteni, hogy télen na-
gyon hideg van, nyáron nagyon meleg van. Ezek
a professzor urak a maguk magas üvegvárában
csöndjében figyelik csodálatos műszereiket és asz-
trológus-nyelven adják le nekünk a legmagasabb
régiókból és a legtávolabb Nyugatról és Keletről
szerzett értesítéseiket szelek, viharok, havak és
hevek felől. Az egészségünkre, a jókedvünkre, a
kenyerünkre tartozik az, amit meghirdetnek ne-
künk a felettünk örökös időjárásbírák.

Akik a levegőböt, de nem a levegőbe beszél-
nek. Akik ha hetet-havat ígérnek, azt készpénznek
lehet venni, nem mint a politikusok ígéréseit. Akik
a maguk magasabb polcán mindig becsülettel, lel-
kiismerettel látják el a maguk feladatát, akik meg-
mondják merről dörög és merről fúj a szél, akik
éberen figyelnek a világ négy tája felé, hogy lecsa-
pódások, betörő áramlatok ellen védeni tudjuk
magunkat.

A meteorológus urak a legjobb barátai az em-
bernek. Mindnyájunknak, a Föld minden halan-
dóinak jóbarátai ők, akik a világ felett összefi-
gyelnek. Ti halk és tiszta emberek, ti időjárás em-
berei, ti közelebb vagytok az égi Hatalomhoz,
szóljatok fel, kérünk, hogy oszlojanak már a vil-
lámos fellegek, amelyek a világ lelkét megülik,
hogy a gonosz jégkéreg olvadjon le a szívekről,
hogy az emberi életbe több meleget, világosságot,
mosolyt adjon a Nap, mert hiszen minden átok
és minden áldás annak a tündöklő kényurnak a
legmagasabb kedvétől függ idelent.

— **VALTOZATLAN IDŐ. ESETLEG ZIVATA-
ROKKAL.** Mérsékelt déli, délnyugati szél, néhány
helyen zivatar lehetséges. A hőmérséklet alig
változik.

— **ZÜRICH ZARLAT:** Páris 20.25, London
15.22 és fél, Newyork 307, Miláno 25.05, Amster-
dam 207.80, Berlin 123.30, Prága 12.71, Varsó
57.90, Belgrád 7.00, Bucuresti 2.50.

— **Királyi dekrétummal hosszabbítják meg a
cenzurát és az ostromállapotot.** Bucurestiből je-
lentik: Kormánykörök véleménye szerint szeptem-
ber 15-én ismét királyi dekrétummal hosszabbítják
meg a cenzurát és az ostromállapotot. Mint ismeretes,
a felhatalmazási törvény módját nyújt
arra, hogy a kormány egyszerű királyi rendelet-
tel hosszabbítsa meg a kivételes intézkedéseket.

— **Alfonz spanyol infáns Bucurestiben.** Bucu-
restiből jelentik: Alfonz spanyol infáns, aki Bled-
ben Pál jugoszláv herceg vendége volt, tegnap este
Bucurestibe érkezett. Az északi pályaudvaron
Svidenek ezredes, az uralkodó szárnysegédje fo-
gadta a spanyol trónörökösöt, aki néhány napig a
királyi család vendége lesz.

— **Tudnivalók az őszi érettségi vizsgákról.**
Bucurestiből jelentik: Az őszi érettségi vizsgálá-
tokon — amelyek szeptember 25-én veszik kez-
detüket — körülbelül 2000 jelölt vesz részt, akik
közül 1700 a juniusi érettségi vizsgákon bukott
meg.

— **A CFR által megállapított új valutaárfo-
lyamok.** Szeptember 1-től kezdve a CFR a kül-
földi valutákat az alábbi árfolyamokon számolja
el: Francia frank 6.70 lei, svájci frank 32.20, arany
frank 32.60, belga frank 3.45, belga 17.20, arany-
dollár 167.60, német márka 41.35, holland forint
68.50, csehkorona 4.20, norvég korona 25.75, svéd
korona 26.30, dán korona 22.55, olasz lira 8.90,
török font 81.05, angol font 502, bolgár leva 1.25,
dinár 3.05, zloty 19.20, drahma 1.07, arany pengő
29.60, osztrák schilling 24.75. Ezekhez az árfo-
lyamokhoz a CFR 44 százalékos felárat számít.

— **Magyar sportrepülő súlyos balesete.** Buda-
pestről jelentik: Kedd délután a rákosi állomás kö-
zelében bolgár kertészek földjére lezuhant egy
sportrepülőgép, amelynek egyik szárnya eltört. A
gépet Nagy Józsa György fővárosi fogalmazó ve-
zette. A súlyosan sérült pilótát a Horthy Miklós-
kórházba szállították.

— **Véres tragédia a jugoszláv-magyar hatá-
ron.** Kaposvárról jelentik: Simon István 35 éves
oberzentei községi jegyző tegnap gyalog Zátánból
Berzencére igyekezett. Az út egy ideig közvetle-
nül a jugoszláv határ mellett vezetett el és ahogy
a községi jegyző elgondolkozva haladt, valószínű-
leg véletlenül jugoszláv területre tévedt, ahol egy
grancsár öt lövést adott le rá. Simon István hol-
tan esett össze. Az eset ügyében közös jugoszláv-
magyar bizottság szállt ki, amely megállapította,
hogy Simon valószínűleg véletlenül tévedt át ju-
goszláv területre, mert az eset színhelyén a gya-
logút két ösvényre szakad és a községi jegyző
minden bizonnyal a jugoszláv területre vezető ös-
vényre tévedt. A holttestet magyar területre vit-
ték és felboncolták.

Nagyságos Asszonyom!

Legyen szabad nb. figyelmét a f. évi szeptem-
ber elsején Str. Alexandri 11. sz. alatt meg-
nyitott női és gyermekruha 4886

„MODE SALON“-unkra felhívni.

Nővérem társaságában a legszakavottabb
vezetés mellett külföldről most érkezett model
rajzok alapján, a legkényesebb izlésnek is megie-
lelő munkát fogunk szállíthatni.

Amidőn csak arra kérem Nagyságodat, hogy
egy próbarendelésrel legelőnyösebb s pontos ki-
szolgálásunkról meggyőződni kegyeskedjék, vagyok
mély tisztelettel:

özv. Dr. Werner Sándorné.

— **Jönnek az őszi hadgyakorlatok!** Bucures-
tiből jelentik: A minisztertanács felhatalmazást
adott arra, hogy az őszi hadgyakorlatok alkalmá-
val szükséges lovakat, öszvéreket, igásbarmokat,
kocsikat, háموkat, kerékpárokat és mindennemű
gépjárművet, valamint traktorokat a katonai ha-
tóságok bérlet formájában, fizetés ellenében,
igénybe vehessék. A hadgyakorlatok szeptember-
ben és októberben bonyolítottak le és a minisz-
tertanács arra is felhatalmazást adott, hogy a ka-
tonaságot a lakosságnál minden fizetés nélkül
beszállásolhassák.

Abesszin kiállítás nyílt meg

Moszkvában

Varsóból jelentik: Moszkvában tegnap abesszin
kiállítás nyílt meg, amelynek rendezésében hivata-
los abesszin tényezők is közreműködtek. Noha az
ünnepies megnyitáson elhangzott szónoklatok óva-
tosan kerültek minden célzást a külpolitikai ese-
ményekre és a kiállított tárgyak nem propaganda-
jellegűek, moszkvai diplomáciai körökben úgy vé-
lekednek, hogy ezzel a kiállítással, melyet a szov-
jet hatalmasai szívesen látnak, Szovjet-Orosz-
ország rokonszenvének jelét akarta adni Abesszinia
iránt. Ezt bizonyítja az is, hogy a nemrég berekeszt
tett szovjetkongresszuson több barátságos hangu
nyilatkozatban méltatták Abesszinia függetlenségé-
nek fontosságát.

— **KETTŐS GYERMEKTRAGÉDIA SAMBA-
TENIBEN.** Az aradmegyei Sambateni községben
halálos szerencsétlenség történt, amely két gyer-
mekéletet követelt áldozatul. Ghurchi Vasile 14
éves sambateni-i és Harnic Anton, a közeli Sannic-
celau községből való 11 éves kisfiú a Muresban
fürödtek. A kisebbik fiút egy örvény elragadta.
Segélykiáltásaira társa segítségére sietett, az ör-
vény azonban őt is magával sodorta. Mindkét
gyermek a Muresba veszett. Holttestüket még
nem találták meg. A csendőrség vizsgálatot indi-
tott, hogy terhel-e felelősség valakit a kettős ha-
lálós szerencsétlenségért.

— **Dr. Székely fogorvos hazaérkezett.**

Csak finoman!

— *Bocsásson meg, asszonyom, hogy ismer-
etlenül megszólítottam, de érdekel, hogy miért
pont az én szakállamból köt sportharisnyát
kedves férjének..?*

— **Érdekes futball-konfliktus Magyarországon.**
Budapestről jelentik: Ismeretes, hogy a tavaszi
futballszezon végén a miskolci Attila csapata osz-
tályozó mérkőzést játszott a Nemzeti futballcsapa-
tával, hogy melyik maradjon benn az első osztályu
profiligában. A mérkőzés körül azonban bizonyos
szabálytalanságok történtek, úgy, hogy a MLSz a
Nemzeti javára döntötte el a mérkőzést és ezért
az Attila a magyar belügyminisztériumhoz fordult
panaszával. Ma hozta meg a belügyminisztérium
a döntést az ügyben és ez a döntés az Attila ja-
vára szólt, úgy, hogy az első osztályban. Illetve a
nemzeti profiligában az Attila marad benn.

— **SZERELMES HINDU DIÁK ÖNGYILKOS
BŐJTJE.** Londontól jelentik: Megrendítő körü-
lmények között ért véget egy tragikus szerelmi re-
gény. Az áldozat Sures Chandra Roy hindu diák.
Öt évvel ezelőtt Londonba ment az egyetemre. Itt
ismerkedett meg egy svéd diáklánnyal. A szerelem
egy ideig boldog volt, sőt tulboldog. A hindu diák
a svéd lány miatt elhanyagolta tanulmányait s ez-
ért szülei hazarendelték Kalkuttába. Rövid ottar-
tózódás után megszökött hazulról. Szülei egy fil-
lért sem adtak neki és koldusszegényen érkezett
vissza Londonba. Hiába kereste azonban a svéd
lányt: csak annyit tudott megállapítani róla, hogy
ismeretlen helyre költözött régi lakásáról. A hin-
du diák azóta szakadatlanul London uccáit rója
és a lányt kereste. Teljesen lerongyolódott, néhány
londoni hindu barátjának támogatásából élt. Ami-
kor Roy belátta, hogy hajszája reménytelen, pokoli
öngyilkossági tervet eszelt ki. Elhatározta, hogy
halálra éhezeti magát. Két héten át böjtölt, míg
végül barátai felfedezték és akarata ellenére kór-
háza szállították. Ekkor azonban állapota már
olyan rossz volt, hogy nem lehetett megmenteni az
életét.

— **Házasság.** Gubitzer Klára (Linz) Szi-
geti Oszkár (Arad) házasságot kötöttek.

— **Tűzvész a bacauai vámraktárban.** Bacauból
jelentik: Ma éjjel a bacauai vámraktárban magyará-
nyu tűzvész pusztított, amelynek során nagy-
mennyiségű gyapot és gyapjú égett el. Az elégett
árúk az Izvoreanu, a Fikdermann és a Buhusi gyá-
rak tulajdonát képezték. A tűzoltók csak nagy ne-
hézségek árán tudták megfékezni a fékevesztetten
tomboló tüzet. A tűzvést egy mozdonyból kipa-
tanó szikra idézte elő. A kár meghaladja az egy-
millió lejt.

— **Elrontott gyomor és az ezzel összefüggő
bélzavarok, felfuódás, kellemetlen szájíz, émely-
gés, homlokfájás, láz, hányás, hasmenés vagy
székzsorulás eseteiben már egy pohár természe-
tes „Ferenc József“ keserűvíz is igen gyorsan, biz-
tosan és mindig kellemesen hat.**

— **Semmitőszéki ítélet egy aradi kereskedő
ügyében.** Ma hirdették ki a Semmitőszék ítéletét,
amelyet Schwarc Sándor aradi kereskedő ismeretes
csempészési ügyében hozott. A legfelsőbb biró-
ság jóváhagyta az aradi törvényszék és a timi-
soarai Tábla 1 éves ítéletét. A védelem kérésére a
törvényszék megállapította, hogy Schwarc 10 hó-
napot és 18 napot töltött ki a vizsgálati fogsággal
büntetéséből.

— **Eredményes farkasvadászat Pancotan.**
Pancota vadászai ritka élmény részesei voltak a
napokban. A pancotai határban ugyanis az utóbbi
időben az elszaporodott farkasok nagy károkat
okoztak a nyájokban. Legutóbb ezek a veszede-
mes duvadak 20 juhot ragadtak el. Chebeleu La-
zar községbeli biróval az élükön a falubeli vadá-
szok nagyszabású farkasvadászatot rendeztek. A
vadászat eredménye egy hatalmas, 3 éves himfar-
kas volt, amit a hajtók a görögkeleti lelkész kuko-
ricásából üttek a vadászok puskái elé. A farkas-
vadászat 1 óra hosszat tartott.

— **NÉGY SZÁZ UTAS HALÁLVESEDELMÉ
A TENGEREN.** New-Yorkból jelentik: A „Dixie“
gőzös fedélzetén 400 utasával viharzónába került
és segélyjeleket adott le. A „Reaper“ nevű gőzös
50 kilométeres távolságban tartózkodott, amidőn a
segélyjeleket a rádiószíjt felfogta. Teljes gözzel
indultak a veszélyben forgó hajó felé, de attól tar-
tanak, hogy a nagy viharban a „Dixie“ szerencsét-
lenül jár, mielőtt még segélyt kaphatna.

— **Egy örnagy felesége kétszer rálőtt az
ügyészre, mert az szerelmi viszonyt folytatott
az urával.** Bacauból jelentik: Nagy feltűnést kel-
tő féltékenységi dráma játszódott le vasárnap dél-
után Buhus városka temetőjében. Radulescu örnagy
felesége találkoztott Adam ügyész feleségé-
vel, szó nélkül revolvert rántott és két lövést
adott le az ügyészre, akit válságos állapotban
szállítottak a bacauai kórházba. Mindkét golyó tes-
tében maradt. A merénylő örnagy német letartóztat-
ták. Kihallgatása során kijelentette: sajnálja, hogy
nem sikerült megölnie az ügyésznét, mert szerelmi
viszonyra csábította férjét.

Aradiak — Aradért!**Cotioiu Romulus dr.: „Tekintetbe fogjuk venni az ankéten elhangzott kívánságokat!”**

Aradváros vezetőjének nyilatkozatával fejezzük be ankéiunkat — Mi lesz a városi kölcsönnel?

A polgármester rövidesen konkrét programot ad

Nagyszámban érkeznek be még mindig hozzászólások ankétünkhöz, amely a város minden társadalmi rétegét megmozdította. A hozzászólások tekintélyes része azonban csak megismétlése az eddig elhangzottaknak, másrészt pedig terjedelmükkel fogva nem közölhetők le. Azokat ellenben, amelyek figyelmet érdemelnek, továbbítjuk illetékes helyre. A mai nappal befejezzük ankétünket. Hisszük, hogy a város javát szolgáltuk, amikor módot nyújtottunk Arad polgárságának arra, hogy panaszait, sérelmeit, kívánságait, elgondolásait, konkrét javaslatát az új városvezetőség elé ferjessze és ezen véleményünket megerősíti dr. Cotioiu Romulus, Aradváros interimár-bizottsági elnökének nyilatkozata, amelyet ankétünk záróakordjaként közlünk le:

Dr. Cotioiu Romulus,
Aradváros interimár-bizottságának
elnöke:

— Köszönöm az Aradi Közlönynek, hogy alkalmat nyújtott Aradváros közönségének, hogy véleményét nyilvánítsa, hogy megszólaltatta azokat, akik a mai nehéz időkben is, felülemelkedve a napi küzdelmeken és gondokon, a közérdek javára kifejtették tanácsaikat, nézeteiket és panaszukat. Ezáltal alkalmat nyújtottak nekem is arra, hogy megismerjem a közóhajokat és ellenőrizhessem a bensőmben már megalkotott terveket és programot. Erre annál is inkább nagyobb szükség van, mert csak akkor lehet tényleges megértést, támogatást és bizalmat várni a köztől, amelynek javára a városvezetőség tevékenységét kifejti, ha a városvezetőség nem felül és izoláltan álló valami, hanem organikus része, összpontosítója, levezetője és alkalmazója a köz óhajainak. Természetesen ezeket

a közóhajokat, akár panasz, akár konkrét indítvány formájában érkeznek azok, be kell illeszteni a rendelkezésre álló keretekbe,

illetve a város költségvetésének kereteibe. Amely költségvetés bármennyire is redukált, a közvélemény szerint mindig túlságosan magas. Éppen ezért fontos a közszellem és szolidaritás ezen megnyilvánulása. Remélni lehet, hogy ennek következményeként az adómorál is emelkedni fog, ami a benső megértés egyik materializálódott megnyilatkozása. Ha az áldozatkészség a gyakorlatban is megértéssel fog találkozni, annak csak nagyon kis mértékben való alkalmazására lesz szükség és akkor már lehet optimisztikusnak lenni, úgy a vezetőségnek, mint a köznek.

— Rövidesen most már konkrét formában is programot adhatok és biztos, hogy tekintetbe fogom venni az ankét során elhangzott véleményeket, panaszokat és kívánságokat is. A városi vállalatok ellenőrzése már szintén bejelezést nyert, eljártam mindazon intézményeknél, amelyekkel szer-

ződéses, vagy más kapcsolatban állunk és így a jelenlegi helyzetet reálisan megismerve igyekezhetem majd a legsürgősebb teendőket megállapítani, hogy azután egy általános városrendészeti program tekintetében nyilatkozhassam.

— Polgármester Ur, több felszólalás a városi kölcsön felvételének szükségességét hangoztatta. Mi az Ön véleménye erről?

— Először azt akarom megállapítani, mennyi teher van a városi ingatlanokon. Elvben mindenképpen mellette vagyok, azzal, hogy a felveendő kölcsönből csak feltétlenül szükséges és rentabilis célokra fordítsunk pénzt. Ebben a tekintetben egyébként az illetékes, befolyással bíró tényezők bizalmát bírom, sőt — ígéretét is...

Az ankét ezzel befejezést nyert. Cotioiu Romulus dr. zárónyilatkozata biztató jelenség a jövőre, mert kilátásba helyezi, hogy Arad polgárainak sokéves sérelmeit orvosolni kívánja az új városvezetőség és reményt nyújt, arra, hogy a város polgárai optimisztikusabban reménykedjenek a jövőre.

Wallace Beery — magyar?

Budapesti napilap szenzációkeltő megállapításai szerint a nagy amerikai filmszínész Pozsonyban született és

fivére ma is pincér a budapesti Ostende-kávéházban

Budapestről jelentik: A 8 Órai Újság feltűnést keltő nagy riportban számol be arról, hogy jelek szerint Wallace Beery, a híres amerikai filmszínész tulajdonképpen magyar

WALLACE BEERY

származású ember. Állítólag egy fivére él most is Budapesten, akét Kedrovics Józsefnek hívnak és aki jelenleg a svábhegyi Ostende kávéháznak a pincére. Kedrovics feltűnése hasonló Wallace Beeryhez.

Kedrovics és öccse mindketten Pozsonyban születtek. Kedrovics 1878-ban, míg a fivére 1879-ben. Mindkettő fiatal gyermek volt még, amikor elárvultak és pincérnek mentek. Kedrovics Budapestre került, míg testvéröccse Bécsbe. Hosszu ideig leveleztek egymással. A fiatalabbik fivér azonban az osztrák fővárosból Londonba és más városba vetődött és onnan küldött leveleket, majd egyszerre közölte, hogy kijutott Amerikába és a Barnum-cirkusznál működik. Ebben az időben tört ki a bur-háború és ekkor a két fivér teljesen elszakadt egymástól. Azóta mit sem tudtak sorsukról. Kadrovics elmondta, hogy több ízben érdeklődött a rá annyira hasonló Wallace Beery adatai felől és megtudta, hogy az adatok megfelelőek és ezért elhiszi, hogy a filmszínész fivére neki.

Vakmerő rablótámadás történt Micalacán

Ismeretlen támadó ki akarta rabolni egy cipész-mester lakását — Tizennégy éves kislány néma küzdelme a támadóval

Páratlanul vakmerő rablótámadás történt tegnap a délelőtti órákban Arad-Micalaca elővárosban. A Calea Radnei 260. szám alatti házban lakik Argentar Vasile cipész-mester családjával. Tegnap délelőtt a család tagjai elmentek hazulról és csupán 14 éves kis unokahuga, Friedrich Eleonora maradt odahaza. Körülbelül tíz óra lehetett, amikor a lakás ajtaja kinyílt és egy magas, idősebb-köru, sportsapkás férfi lépett be rajta. Az idegen szó nélkül odament a kislányhoz és rávivált:

— Mutasd meg, hogy hol van a pénz a házban!...

A kislány a felszólításra nem ijedt meg, hanem azt válaszolta:

— Szegények vagyunk, nincs pénzünk! A rablótámadó erre láthatólag zavarbajlott. A lakás berendezése nem árult el semmit számára, utalokun a uccán nagy forgalom volt és ugylát-

sik megrettent attól, hogy valaki jöhet. Ezért torok ragadta a kislányt és a földhöz vágta, majd pedig kirohant az ajtón. A kislánynak csak percek múlva jött meg a bátorsága, hogy segítségért kiáltson. Az esetet azonnal jelentették a micalacai rendőrségnek, amelynek ideiglenes vezetője, Pleșu kon-szár mindent elkövetett a vakmerő rabló kézrekerítésére. A nyomozást azonban lényegesen megnehezítette, hogy az idegenről csak hiányos személyleírás maradt meg. A rabló, aki a jelek szerint idegen volt, akár az autobuszban, akár a villamoson, sikertelen tettének elkövetése után azonnal bemenekülhetett a városba. A rablótámadó sapkát viselt, aránylag jól volt öltözve, életkoráról azonban még körülbelül sem sikerült megtudni semmit. A rendőrség a legnagyobb eréllyel folytatja a vizsgálatot a rosszul sikerült micalacai rablótámadás ügyében.

Elfogták a timisoarai Chimex-gyár sikkasztó tisztviselőjét

A klub, a rulett és a bártáncosnó vitte romlásba

Timisoaráról jelentik: Néhány héttel ezelőtt történt, hogy Spitzer Béla, a Chimex-gyár 25 éves tisztviselője Timisoaráról nyomtalanul eltűnt. A fiatal tisztviselő eltűnése előtt nagy társaséletet élt, sűrűn járt a klubokba és tekintélyes összegekkel rulettezett. Az oradeai származású fiatalember eltűnése után rovincsolást tartottak a gyárnál és megállapították, hogy a megszökött tisztviselő kezén 40 ezer lei tűnt el. A rendőrség a nyomozás során azt is megállapította, hogy Spitzer Béla nem egyedül szökött meg Timisoaráról, hanem egy Fekete Irén nevű bártáncosnó társaságában.

Tegnap este a bucaresti-i „Nizza” szállodában, amelyben javarészt artisták laknak, a rendőrség rátalált a fiatal párra és mindkettőjüket letartóztatta. Spitzer Bélát Timisoarára szállították.

CORSO CENTRAL

5 és 7 1/4 óra kor

Este 9 1/4 órakor

A kisorsolt vőlegény

Látványos, énekes vigjáték. Főszereplői: Lew Ayres, Pat Paterson, Reginald Denny.

SELECT 5, 7 1/4 és 9 1/4 órakor

Repriz-premier:

SADIE Mc KEE

Joan Crawford, Franchot Tone

URANIA 5, 7 1/4 és 9 1/4 órakor**Sziv a törvény előtt**

Főszerepben: IRENE DUNN.

Következő műsorok:

Tropusi szerelem. Főszerepben: Paul Muni és Bette Davis.

Csúkos vasárnap (Herz ist Trumf.) Főszerepben: Jenny Jugo.

Szeptember 15-én Magyar népiünnepély a Városligetben!

Tettenérték

a Tenner-lisztraktár okiráltságbeli betörőjét

Vakmerő betörés történt az éjszaka a Regina Maria-tér 30. szám alatt levő Tenner Lajos-féle lisztraktárban. A szolgálatot teljesítő éjjeli őrnök köszönhető, hogy a betörés tettesét még a helyszínen sikerült kézrekeríteni. Az eset a következőképpen történt:

Crisan Ioan, az őrzővállalat egyik őre este, valamivel 11 óra után arra lett figyelmes, hogy a volt Széchenyi-féle gözmalomban elhelyezett Tenner-féle lisztraktár hátsó ajtaja nyitva van. Közelebb ment és ekkor a raktár belsejéből gyamaszmozgólódásra lett figyelmes. Azonnal tisztában volt vele, hogy a raktárba betörték, segítségül hívta a közelben szolgálatot teljesítő Betu Aurel rendőrt és ketten behatoltak a raktárpületbe. Itt egy husz év körüli, rongyos ruhájú fiatalembert találtak, aki felszólításukra szó nélkül megadta magát. Felvitték a rendőrségre, ahol kihallgatása során kiderült, hogy a betörő Iliovici Ioan 20 éves Valea-Saca községbeli (Putna-megyei) munkanélküli azonos. Mint eladta, munkát keresni jött a régi királyságból Aradra, valószínűnek tartják azonban, hogy már több bűncselekményt követett el. A lisztraktárnak feltörte az ajtaját és úgy hatolt be az üzletbe, ahol azonban csak 290 lej aprópénzt talált. Ezt magához vette és éppen távozni akart, amikor tettét észrevették. A rendőrség kihallgatása után a betörőt őrizetbe vette.

Cotioiu Romulus dr. átmeneti-bizottsági elnök az alábbiak közlését kéri: A városi kertészetben bizalmas házivizsgálat történt és annak eredménye indiszkréción folytán került nyilvánosságra. Az átmeneti-bizottság elnöke még annak leszűgését kéri, hogy a disznóvénnyekben bekövetkezett károk nem az utóbbi egy-két év hibáinak tudhatók be, hanem ezek a hibák esztendőkre nyulnak vissza.

ARADI TENNISZBAJNOKNŐ DIADALA LENGYELORSZÁGBAN. Lwowból jelentik: A tenniszversenyek végeztével a női egyes számban Somogyi (Románia) 6:2, 6:3 arányban verte Lil Popovnat. Vegyepáros: Somogyi-Schmidt (Románia)-Bystrzanovska (lengyel) és Planner (osztrák) 6:2, 6:2.

A román versenyzők vezetnek a „Tour de Roumanie” további szakaszain. Piatra-Neamtól jelentik: Ma 12.45 órakor a városba érkeztek az országos kerékpár-körverseny résztvevői. Elsőnek Tudose (román) érkezett a célhoz, utána Micescu (Bucuresti), majd egymás után: Daniel (lengyel), Nic. Tapu (román), Lipinsky (lengyel) futottak be. Marmocsa, aki a sárga trikót viselte, kilencediknek futott be, mivel Piatra-Neamtól 12 kilométernyire gummidefektet kapott. Marmocsa 1 percet és 25 másodpercet késett. A versenyzők 2 órakor folytatták utjukat Bacau felé, ahol a nyolcadik utszakasz határa van.

Finom lélek

Olga össze tudja egyeztetni az anyagikat a költségzettel.

Hogyan?

Egy olasz milliórdóshoz megy feleségül.

Hol itt a költségzet?

Mert szereti az olaszt, de még jobban szereti a „líróját”.

A Camara escu-kupa selejtező mérkőzése. Szerdán délután 4 órakor az aradi Gloria-pályán megkezdődnek a Camarasescu-kupa selejtező küzdelmei. A selejtezőben az oradeai CAO és az aradi Gloria versenyzői vesznek részt. Oradeáról Steiner, Weltwart és Petrovici érkeznek Aradra, míg a Gloria tagjai közül a Gitta-testvérek és Criznic dr. játszanak. Csütörtökön a CAO versenyzői az aradi válogatottal játszanak. Ugyancsak csütörtökön kerülnek lebonyolításra a Caracostea-kupa versenyei is.

Ma az alanti gyógyszerteráka tartanak éjjeli közlést:

VOITEK: Boulevard Regina Maria
DANCIU: Piata Mihai Viteazul.
BERNAT: Lángá Gará (vasútállomásnál)
BERGER: Calea Saguna.

Magyar író sikerei Japánban, Budapestről jelentik: Hegedüs Lorántnak, az ismertevű előkelő magyar essayistának fia, ifj. Hegedüs Sándor a jelek szerint édesapja nyomdokaiba lép az irodalmi élet sikereinek területén. Ifj. Hegedüs Sándor „Rab” című szindarabja ugyanis a napokban jelent meg díszes kiadásban japán nyelven. A szindarabot Tomoyoshi Sumioka, a nagy magyarbarát japán fordította japán nyelvre. A kötetben a drámán kívül Hegedüs Sándor tizenkét novellája is szerepel. Ifj. Hegedüs Sándor sikere annál nagyobb, mert ez az első eset, hogy magyar dráma japán nyelven könyvalakban megjelent. A 270 oldalas kötethez Mizoyu Ashiya, a novellák fordítója írt utószót, amelyben többek között kiemeli, hogy Hegedüs Sándor Jókai Mór, a nagy magyar mese-mondó unokaöccse, megállapítja továbbá, hogy minden japán, aki Hegedüs munkáit elolvassa, a japán lelkiéletet találja meg hennük. Az érdekes könyvből egy példányt a Petőfi-házban helyeznek el.

A világ legkisebb fegyvere

Melbourneből jelentik: Az itteni hatóság lázasan nyomoz egy titokzatos gyilkos után, aki huzamosabb idő óta számos gyilkosságot követett el. A hullák felboncolásánál nagy meglepetést keltett, hogy a halált okozó golyó mindössze egy gyufafej nagyságú volt. Egy kikötőben egy razzia alkalmával végül is megtalálták a gyilkos szerszámot, ami egy gyufás dobozban volt elrejtve. Egy miniatűr revolverről van szó, amelynek áttűtő ereje oly nagy, hogy például ökröt, vagy lovat is haldítra lehet sebezni vele. Ki volt e különös fegyver előállítója és ki az a titokzatos egyén, aki ezzel a fegyverrel számos ember életét kioltotta, eddig még nem sikerült megállapítani. A rendőrség kétszeres erővel folytatja a nyomozást a titokzatos ismeretlen után.

Az aradi repülő-meetingről, az ott megjelentekről, a szabadtéri iskola záróünnepélyéről, valamint a pék-kongresszus résztvevőiről s a kongresszus résztvevőinek casoi kirándulásáról jól sikerült felvételeket készített Sándor fényképész. A képek megtekinthetők és megrendelhetők Sándor fényképész műtermében (a Lutheránus-templom mellett).

A Hakoah szerdán délután a Tricolor-sporttelepen tart edzést. A Hakoah sportegyesület szerdán délután a Tricolor sporttelepen tart edzést, amikor is tréningmeccset játszik a Lyra SC csapatával.

Ideges embereknek és lelkibetegeknek az igen enyhén ható, mindig megbízható természetes „Frenc József” keserűviz — reggel éhgyomorra egy pohárral bevéve — rendes bélműködést, jó emésztést és elegendő étvágyérzetet tud említeni.

A siker jegyében nyílt meg a bécsi mintavásár

Jelentős kedvezményt biztosít a CFR is a vásár látogatóinak

Ünnepélyes külsőségek között a siker jegyében nyílt meg vasárnap a bécsi mintavásár, amely szeptember 17-ig tart. A mintavásáron tizennyolc ország szerepel kiállítóként, vendégek pedig a világ minden részéből érkeznek a vásárra, amely ebben az esztendőben bebizonyítja, hogy jelentőségben közvetlenül a lipcei után következik.

Az osztrák állam a mintavásár alkalmából természetesen számos kedvezményt nyújt a látogatóknak. Szeptember 8-ig bezárólag a vásárigazolvánnyal vizum nélkül lehet Ausztriába utazni. A magyar állam a vásárigazolvány felmutatása esetén ötven százalékos kedvezménnyel transzfervizumot ad a bécsi mintavásárra utazóknak. Mind azoknak, akik a bécsi vásárra utaznak, legkésőbb szeptember nyolcadikán éjjelig meg kell érkezniük az osztrák fővárosba. Visszautazni Bécsből már szeptember elsejétől lehetett és, a kedvezményes utazás csak szeptember 19-ike éjjelig érvényes.

A CFR. ötven százalékos kedvezményt biztosít a bécsi mintavásár látogatóinak a visszatérésnél. Az utasoknak a vásárigazolványon kívül visszajövet fel kell mutatniuk az egész jegyet is, amelyet az odautazás alkalmával váltottak. A CFR. kedvezménye 1935. szeptember 15-ig bezárólag érvényes. A magyar államvasutak 33 százalékos kedvezményt adnak és oda-vissza érvényes jegyeket bocsátanak ki. A kedvezmény a magyar államvasutakon szeptember 13-ig érvényes.

Bálint Péter,

a székely számoló-zseni Aradon

Alacsony, zömök termetű, izmos fiatalember Bálint Péter, az aradei városokat járó székely számológépművész, aki néhány napra Aradra érkezett és ma látogatást tett az Aradi Közlöny szerkesztőségében. A 24 éves fiatalember a fagaras-megyei Halmeag községben született, parasztszülők gyermeke és már gyermekkorában meglepte környezetét nagyszerű számológépes képességeivel.

Szemét a földre szegezve ül a szerkesztőségben Bálint Péter és várja a próbát. Az első: bemondunk egy születési évet, hónapot és napot. Bálint Péter gondolkodik, halántékán megfeszülnek az erek, szinte látni, ahol vibrálnak az idegek. S néhány perc múlva bemondja, hogy az illető hány hónapos, hány napos, órák, percek és másodpercek. Könnyed hangon dobálózik a milliók számokkal. Következik a második próba. 17 millió 847.633 szorozva 52 ezer 496 al. Még napiron is hosszabb időt igénylő művelet. Bálint Péter újra a földre szegezi szemét, fejből számol. Az idegek újra vibrálnak. Közben cseng a telefon, jönnek-mennek a szerkesztőségben, beszélgetnek, irógépek kattognak, mindez azonban nem zavarja a számológépművészt, aki néhány perc múlva kivágja az eredményt: 937 milliórd 541 ezer 968. Papiron utána számítjuk. Más végeredmény jön ki. Bálint Péter újra gondolataiba mélyed, majd monoton hangon megismétli a számot. Utánaszámítunk, mi tévedtünk a papiron.

Az elismerő csodálkozásba egy kis aggodalom is vegyül. Ezt a szellemi megerőltetést meddig bírhatja egy emberi agy? Bálint Péter, talán jobban teszi, ha a számtan csodái helyett inkább a szántás-vetés művészetét mellett maradt volna... De a Bolyaiak agyával áldotta meg a végzet s ki tudja, mit tartogat még számára a sors...? (nt.)

Csehszlovákia ifjusági teniszcsapata vasárnap Budapesten 5:1-re győzött Magyarországi ifjusági teniszcsapata ellen.

Hétlőn lejár a budapesti Őszi Vásár 50 százalékos utazási kedvezménye. Budapestről jelentik: Ötödik napja áll nyitva a városligetben a budapesti Őszi Lakberendezési Vásár, amely ezáltal hatalmas tömegeket vonzott az Iparcsarnokba. Az első napok során már közel 60.000 ember látogatta ezt a kiállítást. Igen sok közöttük a külföldi, akik most az utóbbi napokban mind sűrűbb tömegekben érkeznek Budapestre. A budapesti szállodák azzal számolnak, hogy a hét utolsó napjain még számosan fognak érkezni, mivel az Őszi Vásár menetjegyjáradék utján terjesztett vásárigazolványai által nyújtott 50 százalékos utazási kedvezménye csak szeptember 9-ig vehető igénybe a Budapestre való felutazásra. A Budapestre érkező külföldiek a vásár igazolványával szeptember 16-ig maradhatnak Magyarországon, mivel a kedvezmény a visszautazásra szeptember 16-ig marad érvényben.

NOSZKAY KÁROLY az Atelierele Unite-cég beltagja, külföldi újáról hazatért. Az Arad-Csanádi Bank-palota (Bul. Reg. Ferdinand 5.) emeletén levő szalonjaiban a legújabb divatu őszi és télikabát modellek bemutatását már megkezdte.

El ne felejtsem csütörtökön betekinteni a téli színház előcsarnokába, mert nem mindegy, hogyan tölti el szabadidejét. Csütörtökön kezd el a téli színház jegypénztára árusítani a belépőjegyeket Olasz Lajos szombat esti bucsuelőadásához, amely egyike lesz a szezon legkitünőbb előadásainak. A modern francia vígjátékok legzamatosabbika kerül műsorra, amelynek címe: „Szerezzük egymást”. Aki nevetni szeret, aki jól akarja érezni magát, aki olcsón és jól akar szórakozni, az ott lesz Olasz bucsuelőadásán, ahol két órán keresztül megszakítás nélkül kacaghat. Dálnoki Dudus, Gömöri Emma, Ágai Margit, Felhő Ervin, Jávor Alfréd, Kovács György, Kovács Géza nagyszerű együttesében Olasz Lajos legbravurósabb alakítását fogja nyújtani. Forgács Sándor pedig ismét remekelni fog könnyen ható humorával.

Meghívó. Az Aradi Chevre Kadisa f. hó 12-én, este 7 órakor a zsidó hitközség tanácstermében rendezik a zsidó gyűlést, melyre a Chevre összes tagjait meghívom. Tárgy: Új temetőterület megvásárlása. Kölcsönkötvények kibocsátása. Arad, 1935. szeptember hó 3. Dr. Schütz Henrik s. k. hitk. elnök, a Chevre Kadisa védnöke. 5025.

SPORT KÖZLÖNY

Hazaérkezett Rennich Fidél, aki sérülése miatt visszalépett a Tour de Roumanie további küzdelmeitől

— Rennich érdekes részleteket közöl a versenyről —

Az ország egész sporttársadalma feszült érdeklődéssel kíséri az egész év legnagyobb nemzetközi sporteseményét, az ország körüli kerékpáros versenyt. Az elmúlt héten, amikor a versenyzők Aradon pihenték ki az első négy utszakasz fáradalmait, a kerékpárosok állottak az érdeklődés középpontjában. A verseny nyolcadik utszakasza következik most és aradi versenyzők már nincsenek küzdelemben. Oradeaig két aradi versenyző volt küzdelemben, Rennich Fidél és Burián, azonban az ötödik utszakasz után az aradiak kiestek a versenyből. Rennich mintegy 30 kilométerrel Oradea előtt bukott és súlyos sérülést szenvedett, de ennek ellenére befutott Oradeára. Burián szintén megsérült. A két aradi versenyző így feladta a küzdelmet és visszajöttek Aradra. Rennich Fidél a következőket mondotta el a kerékpárversennyel kapcsolatban:

— A fővárosban a verseny megkezdése előtt orvosi vizsgálat volt. Egészségi szempontból Buriánnal együtt az egész mezőnyt nyertük. De annál rosszabbul álltunk felszerelés dolgában. A török versenyzők külön kerékpárszerelést hoztak magukkal, azonkívül mindegyik törököt ellátták közel 60 pótgummi-val. A belföldi versenyzők közül a válogatottak felszerelése egészen kitűnő volt, szintén nagyszerűen ellátták őket pótgumikkal, ugyancsak a brailai kerékpárosokat is. Általában a külföldi és belföldi versenyzők nagyrésze nem saját gépével, hanem egészen új kerékpárral álltak

starthoz, ezzel szemben nekünk, aradiaknak pótgummik és új gépek nélkül kellett elindulni a Románia körüli kerékpáros-verseny nehéz küzdelmére. Aradig jól tartottam magam. Aradról Buriánnal együtt startoltam Oradea felé. Oradea előtt Burián láncszakadást szenvedett, engem sérülés ért, így mindketten feladtuk a versenyt és Oradeáról visszatértünk Aradra. Nem éreztem magam fáradtnak és ha nem ér baleset, amelynek következtében a verseny feladására kényszerültem, feltétlenül végigfutottam a távolságot és a helyezettek között lettem volna. A versenyt 900 kilométer lefutása után adtuk fel.

— Remélem, hogy az aradi kerékpárosok a jövő évi Románia körüli kerékpáros versenyen jobban fognak szerepelni, de ehhez szükséges, hogy az illetékes sportkörök támogatását elnyerjük.

— A Meteor kerékpáros-egyesületben szerepeltem, ezideig pályaversenyző voltam. Ez volt az első nagyobb országúti versenyem. A budapesti FTC színeiben is futottam Budapest pályaversenyén és az akkor legjobb magyar versenyzők felett több ízben arattam győzelmet.

Elhiszük, hogy az aradi kerékpársport vezetői a Románia körüli országúti verseny tanulságai alapján mindent elkövetnek, hogy Aradon a kerékpársport stagnálása fennálljon.

A Crisana vezet a másodosztályú bajnokságban, a Tricolor a szövetségi díjban

Vasárnap teljes gőzzel megindultak a küzdelmek a bajnokság csoportjaiban is, így a másodosztályban, valamint a tartalékcsoportok részére kiírt szövetségi díjban, míg az ifjúsági bajnokság küzdelmei jövő héten kezdődnek meg két csoportban. A másodosztályú bajnokságban a Crisana vezet 4 ponttal, miután egy mérkőzéssel többet játszott. Mögötte a Sparta, a Banatul és a Vulturul következnek és úgy hisszük, közel járunk az igazsághoz, ha a másodosztályú bajnokság ezévi győztesét ezek között keressük, esetleg a Titanus és Astra szólhatnak majd bele a végküzdelemben.

A szövetségi díjban tizenegy csapat startolt és a vasárnapi teljes forduló öt meccsén néhány hatalmas gólarányú győzelem is akadt. A Tricolor vezet a Gloria előtt, de közvetlenül mögöttük sorakozik a CAA és az AMEFA, valamint az idén feljavult Olimpia-PTT. A két táblázatot alant adjuk:

Másodosztályú bajnokság:

1. Crisana	2	2	—	—	4	0	4
2. Sparta	1	1	—	—	3	0	2
3. Banatul	1	1	—	—	2	0	2
4. Vulturul	1	1	—	—	1	0	2
5. Concordia	1	1	—	—	3	2	2
6-7. Astra	1	—	1	—	3	3	1
6-7. Titanus	1	—	1	—	3	3	1
8. Victoria	1	—	—	1	2	3	—
9. Patria	1	—	—	1	0	1	—
10-11. Slavia	1	—	—	1	0	3	—
10-11. Fortuna	1	—	—	1	0	3	—
12. CS Lyra	2	—	—	2	0	3	—

Szövetségi díj:

1. Tricolor	1	1	—	—	9	0	2
2. Gloria	1	1	—	—	7	0	2
3. CAA	1	1	—	—	6	2	2
4. AMEFA	1	1	—	—	5	2	2
5. Olimpia-PTT	1	1	—	—	4	3	2
6. USA	—	—	—	—	—	—	—

7. SGA	1	—	—	1	3	4	—
8. Intelegerea	1	—	—	1	2	5	—
9. Soimi-CFR R. A.	1	—	—	1	2	6	—
10. Hakoah	1	—	—	1	0	7	—
11. Transylvania	1	—	—	1	0	9	—

Vasárnapi futballprogram

Alább adjuk a nemzeti bajnokság, valamint az aradi kerületi bajnokságok egyes csoportjainak programját:

Nemzeti bajnokság: Bucuresti: Unirea-Tricolor—„U”, Venus—Gloria. Arad: AMEFA—CAO. Cluj: Romonia—Chinezul. Oradea: Crisana—Juventus. Timisoara: Ripensia—CFR.

Elsőosztályú bajnokság: SGA—Juventus, USA—CAA, Soimi-CFR—Unirea, Intelegerea—Transilvania. Tricolor—Hakoah.

Másodosztályú bajnokság: Vulturul—Slavia, Crisana—Victoria. Concordia—Titanus. Astra—Fortuna. Sparta—Banatul, Patria—CS Lyra.

Szövetségi díj: SGA—Gloria, USA—CAA, Soimi-CFR—AMEFA. Intelegerea—Transilvania, Tricolor—Hakoah.

Ifjúsági bajnokság A-csoport: Hakoah—Banatul. B-csoport: Astra—Olimpia-PTT.

O BORBÉLY A CAO UJ CENTERE. A vasárnap Aradon vendégszereplő oradeai csapat új center szerződtetett Borbély I. személyében, aki régen a CAO-ban már szerepelt. Aradon már Borbély I. irányítja az oradeai zöld-fehérek csatársorát.

O Sántana S. C.—Patria S. C. Chişineu-Cris 2:1 (1:1). Tudósítónk jelenti: A mérkőzés, melyet Chişineu játszottak le, körülbelül egyenlő erőjű ellenfelek játékát mutatta. Habár a chişineuiak többet támadtak, amit 9:4 kornerarány is kifejez, támadásaikat nem tudták eredményesen befejezni. A sántanaiak góljait Franck, míg a chişineuiakét Grecsner lőtte. A „Patria” egy 11-est kiaknáztalanul hagyott.

Hallatlan balszerencse

kisért bennünket — mondotta a Gloria egyik vezetője a cluji mérkőzésről. — Alig kezdődött meg a meccs, még az órát igazítottam. — folytatta informátorunk — mire felnéztem, hát Barbu egyedül áll vagy 10 méterre a kapu előtt és csak Sepsi van a kapuban. Elállt a lélegzetem, de Barbu nagy hiedegvérrel stoppolgatott, amíg odalett a nagy helyzet. Mercea legalább négy ízben szedte ki szinte az ellenfél kapujából a labdát és a mások oly biztos góhelyzeteket sorra kihagyta. Ettől függetlenül, nem játszott rosszul a csatársorunk, de ha a balszerencse, amely valóságos minden akciónk nyomába szegődött, csak néhány percet távoztól volna el, úgy olyan arányban győzhettük volna le az „U”-t, ahogyan már régen nem győzték le az egyetemi csapatot.

Erősen készül az AMEFA a vasárnapi CAO elleni mérkőzésre

Vasárnap áll starthoz az aradi munkáscsapat a nemzeti bajnokságban és a mérkőzést sportkörökben óriási érdeklődés előzi meg. Az AMEFA csapata a szokott gondos tréninggel készül Kertész Gyula edző irányítása mellett a nemzeti bajnokságban lebonyolítandó első meccsére és a timisoarai játék alapján, rendkívül érdekes, heves küzdelemre van kilátás.

Az AMEFA vezetősége ezuttal is a közönség teljes kényelméről kíván gondoskodni és a tribünön a vasárnapi meccsen csakis számított jeggyel bíró mérkőzészátogatók tartózkodhatnak. Az AMEFA e célból számos új rendezőt vesz, akik az egyesület irodájában (Str. Iosif Vulcan 3.) jelentkezhetnek.

A Virtutea a másodosztályú bajnokság tizenharmadik résztvevője

A pecicai „Virtutea” sportegyesület — mint ismeretes — a sorsolás megtörténte után nevezett be a másodosztályú bajnokságba. Az utólagos nevezést az aradkerületi sportszövetség elfogadta és eszerint a Virtutea lesz a másodosztályú bajnokság 13-ik résztvevője. A Virtutea mérkőzéseit a következőképpen sorsolta ki az aradkerületi sportszövetség.

Szeptember 15: Virtutea—Lyra. Szeptember 22: Crisana—Virtutea. Szeptember 29: Virtutea—ASTRA. Október 20: Virtutea—Titanus. Október 27: Virtutea—Concordia. November 10: Virtutea—Fortuna. November 17: Sparta—Virtutea. November 24: Virtutea—Vulturul. December 1: Victoria—Virtutea. December 8: Virtutea—Banatul. Két mérkőzésre nem találtak terminust, úgy, hogy a Slavia—Virtutea és a Banatul—Virtutea-mérkőzések a tavaszi szezonban kerülnek lejátszásra. Az előálló csapatok a pályaválasztók.

ILSA—Infratirea (Lipova) tennisz-mérkőzésének eredménye: 9:5

Tudósítónk jelenti: A lipovai „Infratirea” jékképességű tenniszcsapata vasárnap Timisoarán vendégszerepelt klubközi mérkőzés keretében, amelynek eredményei a férfiszámokban az ILSA, a női számokban viszont az Infratirea megérdemelt fölényét mutatták. A mérkőzés, amelynek revánsjellege volt, miután argusztus elei az Infratirea látta vendégül az ILSA versenyzőit, a következő részletes eredményekkel zárult:

Férfi-egyes: Schimmer (ILSA)—Liptay (Infr.) 2:6, 6:2, 10:8. Genud (ILSA)—Dr. Schultz (Infr.) 6:1, 6:2. Dr. Weisz (ILSA)—Beer (Infr.) 6:3, 7:5. Csapó (ILSA)—Fedor (Infr.) 6:4, 6:4. Wojateschek (ILSA)—Buschmann (Infr.) 6:4, 2:6, 6:3. **Férfi-páros:** Schimmer, Takács (ILSA)—Dr. Schultz, Beer (Infr.) 6:4, 6:3. Genud, dr. Weisz (ILSA)—Buschmann, Fedor (Infr.) 6:4, 6:3.

Női-egyes: Gantner Irén (Infr.)—Dr. Éliásné (ILSA) 6:2, 6:1. Liptay Janka (Infr.)—Schimmerné (ILSA) 6:1, 6:1. Kern Toto (Infr.)—Puiáné (ILSA) 6:4, 7:5. **Vegyes-páros:** Genud, dr. Éliásné (ILSA)—Liptay, Liptay (Infr.) 4:6, 6:2, 6:3. Dr. Schultz, Gantner I. (Infr.)—Schimmer, Schimmerné (ILSA) 9:7, 6:2. Takács, Puiáné (ILSA)—Fedor, Beerné (Infr.) 6:4, 5:7, 6:4. Buschmann, Kern T. (Infr.)—Dr. Weisz, Klimekné 2:6, 6:2, 6:2.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Válságban az arany Még ötszázezer tonna buza kerülhet kivitelre

Irta: Sir Henry Deterding,
a Royal-Dutch Petroleum Co. Ltd. elnöke

Deterding cikke, amelyben a bimetalizmus és a világkereskedelem felélesztésének kérdésével foglalkozik, különös érdeklődésre tarthat számot, mert az olajmágnás személye az utóbbi napokban két szempontból is előtérbe került. Egyrészt ő kötött meg legutóbb egy fontos gazdasági szerződést Mussollinival, másrészt pedig ugyancsak ő sejtik az Abessziniával kötött és a világ diplomáciájában óriási fel-tűnést keltett szerződés mögött.

A gazdaságpolitikusok azon törekvései, hogy a válságnak véget vessenek és a világkereskedelmet a virágzó fejlődés útjára tereljék, mindaddig hiábavalóak és eredménytelenek maradnak, amíg a legnagyobb hátrányt, az aranystandardot nem mellőzik. Csak a bimetalizmus rendszere adhat a világ gazdaságának új lendületet és csak ez hozhatja meg az annyira várt és sürgetett kiegyenlítést kereslet és kínálat között.

Kevés az arany a földön

Már 1919-ben az ellen küzdöttem, hogy az aranyat, mint monopolisztikus fedezeti eszközt elmentarítsák és rávilágítottam azokra a tragikus következményekre, amelyekkel föltétlenül számolni kell, ha javaslataimat nem fogadják el. Meggyőződésemet azóta az elmúlt évek tapasztalatai erősítették és ma is szentül hiszem, hogy a világ gazdasági helyzetének megjavulására csak akkor számíthatunk, ha az egyes országokban az ezüstöt bevezetik fedezeti eszközként. A bimetalizmus megvalósítása után néhány hónappal a gazdasági élet újból elindulna igazi fellendülés után, amely lényegesen különbözik a jelenleg egyes államokban érezhető ideiglenes konjunktúrától. Ez a konjunktúra nem gyökerezik a világkereskedelem természetes fejlődésében.

Az aranyat egyedül fedezeti eszköznek tekinteni már azért is téves, mert a világon nincs elég arany, így tehát ez a fém tényleges mértékeszköznek nem használható. Miért nem egészítik ki ezeket a hiányos mennyiségeket az ezüstföldszélességgel? Évszázadokon át használták az aranyat számos országban fedezeti alapul és ma védekeznek ellene, anélkül, hogy bárki elfogadható indokot tudna emellett felhozni.

A föld lakosságának háromötöde ezüstpénzt használ

Abban az esetben, ha az ezüstöt az arany mellé állítanák és a pénzrendszereket ennek megfelelően bimetalisztikus alapon építenék fel, a Föld népességének háromötödét automatikusan bekapcsolhatnánk ipari termékeink fogyasztóinak sorába. Sokszázmillió embernek lehetővé válna ezáltal, hogy ezüstpénzével, amely a jelenlegi aranypolitika miatt feltűnően elértéktelenedett, nagyobb arányban bevásárolhasson és ily módon kiegyenlítést teremtsen termelés és fogyasztás között. Ennek az egyensulynak megtartása egyre nehezebb lesz, nem kis mértékben amiatt, hogy az ezüstalapra berendezkedett államok egyre szegényebbek lesznek.

Az indiaiak és a kínaiak vásárlóképesége csökken. A japán ipar versenyképessége nő, mert szinte az egész Kelet ezüstalapra rendezkedett be. Ezzel a pénzzel csak olyan árukat lehet előállítani, amelyek vagy a nyugati standard alatt állanak, vagy pedig termelésük egészen olcsó — tehát ugyancsak ezüstben fizetett — munkaerő felhasználásával történik. Senki sem tagadhatja, hogy érdemes lenne ezeket a piacokat újra megszerezni és hogy egy olyan fogyasztórét megnyerése, amely milliókat számlál, az egész világ exportiparát szanálhatná. Az ezüst árának meglehetősen magaságban való stabilizálása által alátámasztást nyernének az aranyalapon nyugvó pénznemek is és a kelet pénznemei viszont az őket megillető vásárlóképeséghez nőnének. A világ addig nem szabadulhat meg a válságtól és a depressziótól, amíg ki nem szabadítja magát az arany diktátuma alól. Hosszu esztendőknél át töltöttem be felelősségteljes pozíciót úgy a keleten, mint a nyugaton, hogy szavaim horderejének tudatában legyek és megállapításaimat kelendő adatokkal alátámasztam.

Megengedi a kormány a 77 kilogrammen aluli fajsúllyal rendelkező buza exportját is — Nagyarányu fellendülést tanúsít a gabonakivitel júliusi kimutatása

A gabonapiac az üzletek élénkülése tapasztalható. A buza kivitel ugyan nem lehet olyan nagyarányú, mint ahogy kívánták volna, mert — mint utólag megállapítást nyert — buzafölöslegeink nem érték el azt a mennyiséget, mint amennyire hivatalos körök eredetileg számítottak. Pontos számadatok még nem állanak rendelkezésére, de hozzávetőleges becslések szerint buzatermésünk az idén két és fél millió tonnára emelkedett, vagyis közel félmillió tonnával kevesebb volt az eredeti becslésnél. Jelenleg tehát az a helyzet, hogy

még közel félmillió tonna buza kerülhet kivitelre.

Nagyobb exportra tudvalevőleg inkább svájci viszonylatban számíthatunk. Egyes svájci cégek decemberi szállításra is kötöttek le búzát, de egyéb gabonaneműeket is. Nagyobb kitések történtek rozsbán, babban, borsóban és tengeriben. A nagyobb kereslet lényegesebb árhullámzásokat idézett elő ezeknek a cikkeknek piacain.

A gabonaneműek, főzélékfélek, valamint olajmagvak júliusi kivitelének kimutatása most készült el és ez a következő: Összesen ezek közül 81.105 tonna került exportra, amiből

60.110 tonna tengeri, 12.450 tonna buza, 5879 tonna árpa, 2666 tonna bab.

Az elmúlt év júliusában mindössze 37.073 tonna

került kivitelre ezekből a termékekből. Így tehát ebben az esztendőben jelentős emelkedés tapasztalható. A fenti termékeket az alábbi országok vásárolták tőlünk:

Anglia: 11.580 tonna buza, 2.142 tonna tengeri, 1350 tonna árpa, 462 tonna bab. Ausztria: 870 tonna buza, 6.790 tonna tengeri, 3.214 tonna árpa. Csehszlovákia: 10.125 tonna tengeri, 60 tonna bab. Svájc: 2.073 tonna tengeri, 1.013 tonna árpa. Olaszország: 23.244 tonna tengeri, 445 tonna bab. Magyarország: 12.396 tonna tengeri, 445 tonna bab.

Ezen a termékeken kívül júliusban még 547 tonna korpa, 180 tonna lencse, 10.363 tonna repce, 4183 tonna napraforgó mag, 642 tonna tökmag, 160 tonna kender, 3739 tonna olajpogácsa.

Az augusztusi kimutatás még nem készült el, de ez valószínűleg még nagyobb arányú kivitelről tesz tanúságot.

A kormány egyébként úgy döntött, hogy

a 77 kilogramm fajsúlyon aluli és a 3 százaléknál több idegen anyagot tartalmazó buza-mennyiségek is kivitelre kerülhetnek.

ha az exportőr előzőleg megfelelő és a Gabona-Exportőrök Szövetsége által ellenőrzött okmányokkal igazolja, hogy a kivitelre szánt mennyiség elhelyezése már biztosítva van.

A francia gyarmatokra irányuló nagyarányú kivitt kíván biztosítani árucikkeink részére a francia kormány

Ez a kedvezmény az új román-francia kedvezmény életbelépése után lépne életbe

Badulescu Victor pénzügyi államtitkár szerdán Bucurestibe érkezik és részletesen beszámol a kormánynak a párisi tanácskozások eddigi eredményeiről. Az államtitkár magával hozza néhány neves francia pénzügyi szakember véleményét, illetve tervezetét külföldi adósságaink rendezésének megoldásáról. Ezek között a szakemberek között szerepel Charles Rist, a francia parlament gazdasági bizottságának elnöke, Tanmery, a francia Nemzeti Bank kormányzója, Germain Martin volt pénzügyminiszter.

A tanácskozások során bizonyos eredményeket sikerült elérni és módot találtak arra, hogy Franciaországba irányuló kivitelünket legalább részben emeljük és ily módon ebből a kivitelből származó devizákkal fedezzük franciaországi tartozásaink

egy hányadát. Nyers, vagy féligfinomított petroleum, tűzifa és élőállat kiviteléről van szó.

Ez a kivitel Marokkóba, Algírba, a francia Szomáliába és a többi francia gyarmatokra irányulna.

A fenti kedvezmény, amelyet a francia kormány hajlandó nekünk biztosítani, akkor lép életbe, amikor a kormány hajlandónak mutatkozik arra, hogy kötelezettségeinknek ne csak a franciaországi kivitelből származó devizákkal tegyünk eleget. A francia kormány ezenkívül azt kéri, hogy az új egyezménybe foglalandó kötelezettségek végrehajtását a Banca Nazionalea garantálja.

Badulescu hazaérkezése után a kormány minisztertanácsot tart és ezen részletesen megvitatja a francia kormány javaslatait.

Miniszteri látogatás

Szerdán délután Timisoaráról jövet autón Aradra érkezik Nistor Ioan munkügyi miniszter. A miniszter meglátogatja a munkügyi felügyelő-séget, a Munkakamarát, a munkabiztosító pénztárat, az inasiskolákat, valamint a szabadteri iskolát is. Ezt a programot — véleményünk szerint — ki kellene egészíteni. Az „Aradért”-mozgalom megindulása óta ez az első alkalom, amikor a kormány valamelyik tagja ellátogat Aradra. Ezt az alkalmat az illetékeseknek föltétlenül meg kell ragadniuk, annál is inkább, mert a látogató: gazdasági miniszter, akinek — hogy úgy mondjuk — részortjába tartoznak azok a problémák, amelyek Aradon az Astra-gyár elköltözése nyomán felvetődnek. Vezessenek küldöttséget a miniszter elé, hívják fel a figyelmét ennek a városnak helyzetére, a nemrégiben megindult mozgalomra és kérjék meg, hogy informálja a kormány többi tagjait is arról, amit itt látott. Ez lenne az első lépés „Aradért” és remélhetőleg a Nistor miniszter előtt elmondottak kelendő visszhangra találnának illetékes helyen.

= HALADÉKTALANUL FIZESSÉK BE AZ ÉRDEKELTEK A FORGALMI ADÓT! Az aradi pénzügyigazgatóság felhívja az érdekeltek figyelmét, hogy a forgalmi adót minél előbb fizessék be. A törvény értelmében tudvalevőleg a forgalmi adó fizetését minden hónap elsejétől tizedikéig lehet eszközölni. A tolongások elkerülése végett aján-

latos azonban a forgalmi adót már most befizetni. Azok üzleti könyveit, akik 10-én jelentkeznék, aznap a tisztviselők már nem tudják ellenőrizni és ezért az adó befizetése már csak 11-én történhetik. Ekkor viszont — a törvény intézkedéseinek megfelelően — már több adót kell fizetni.

Nem szabad lefoglalni és elárverezni az iparosok szerszámaát

— A pénzügyminiszter körrendelete —

A bucuresti-i Munkakamara átmeneti bizottságának legutóbbi ülésén P. Calciu elnök közölte, hogy a pénzügyminiszter a Munkakamara megkeresésére körlevelet küldött az összes ipari szervezetekhez, amelyeket értesített, hogy a minisztérium körrendeletben hívta fel a pénzügyigazgató-ságok figyelmét a következőkre:

Az iparosok törvény által védett szerszámaát nem szabad lefoglalni és elárverezni.

Ugyanez vonatkozik azokra az anyagokra, amelyeket a vevő, illetve megrendelő hagyott a műhelyben, valamint azokra az árukra, amelyek a megrendelők anyagából készültek. A minisztérium felhívja az iparosokat, hogy valahányszor előfordulna, hogy a pénzügyi hatóságok közeleg a fenti rendelet ellen vétenek, jelentsék az esetet a Munkakamarának, mert a minisztérium a szóban levő tisztviselők ellen azonnal megindítja az eljárást.

„Abesszin“ álhercegnő szélhámosságai Newyorkban

Amerikai újságíró szenzációs leleplezése: „a négus unokahuga“ azelőtt színésznő volt az Antillákon...

Newyorkból jelentik: Az Abesszinia és Olaszország között fennálló feszült viszony egyes fordulóit nagy figyelemmel kísérik az amerikai színészek, a newyorki Harlem városrész négeri is. Természetes, hogy nagy érdeklődést keltett, amikor híre ment, hogy a Broadway egyik nagy szállodájában lakosztályt rendelték a négus unokahuga, Rassari Heshla Tamyana és kísérete számára.

A fiatal és rokonszenves modern hercegnőt megérkezésekor ünnepélyesen fogadták. Pennsylvania kormányzója, George Earl bemutatkozott a hercegnőnek és ezután állandóan társaságában maradt. Tamyana hercegnő magához kérte a néger Joe Louis boxolót, aki Carnerát legyőzte és honfitársai, valamint a többi négerök örömeit és üdvözlését tolmácsolta neki.

A newyorki rádió valami különös érdekeséggel akart szolgálni előfizetőinek, miért is megbízottja felkereste a hercegnőt és arra kérte, hogy tartson hazájáról rövid előadást a mikrofon előtt. A hercegnő sehogy sem akart a felszólításnak eleget tenni, végre is — nagyon jelentékeny tiszteletdíjért — néhány etiopiai dalt énekelt. A hercegnő az újságírók előtt teljesen elzárkózott, de a konzul elárulta, hogy a négus unokahuga,

a vakmerő Yokob Hyllu herceg leánya, aki az aduai csatában hősi halált halt. Egy amerikai újságírónak ez az adat szöveget ütött a fejébe. A hercegnő — állítása szerint — 1906-ban született. Az aduai ütközet viszont tíz évvel előbb volt. Az újságíró nem volt rest és táviratozott Addis-Abebabába a négus udvartartásának. A propagandaminisztertől csakhamar megérkezett a válasz:

a vakmerő Yokob Hyllu herceg leánya, aki az aduai csatában hősi halált halt.

Egy amerikai újságírónak ez az adat szöveget ütött a fejébe. A hercegnő — állítása szerint — 1906-ban született. Az aduai ütközet viszont tíz évvel előbb volt. Az újságíró nem volt rest és táviratozott Addis-Abebabába a négus udvartartásának. A propagandaminisztertől csakhamar megérkezett a válasz:

A négusnak nincs unokahuga, etiopiai hercegnő nincs.

Az újságíró a rendőrségnél jelentést tett, mire kiderült, hogy az állítólagos hercegnő az Antillákon született és azelőtt színésznő volt. Két udvarhölgye Harlemben mint táncosnő kereste kenyerét: a „konzul“ az egész szélhámosság kieselője és irányítója pedig egy ügynök, aki a kozmetikai szakmában dolgozik. Az ötlete volt, hogy az általános érdeklődés központjában álló Abessziniát felhasználják egy kis „üzlet“ nyélbeütésére.

Hol fordíttassa okmányait?

MITRA I. SÁNDOR-nál!

dipl. jegyző és vizsgázott törvényszéki jegyző hivatásos FORDÍTÓ. fordításokat eszközöl felelősség mellett a következő nyelvekből: Román, magyar, német, francia, angol, olasz, spanyol, orosz, latin, cseh, lengyel, holland, szerb, bolgár.

Arad egyedüli többnyelvű fordító irodája. — Információs iroda. — Bejegyzett cég.

Arad. Bulev. Regele Ferdinand 5. Csanádi Bank-palota. Másolásokat és levelezéseket vállal, cégek részére jutányos díjazás mellett. Szegényeknek, munkanélkülieknek kedvezményt nyújt.

HIVATAL: d. e. 9—1-ig.
d. u. 3—7-ig.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés 20 lei. Minden további ára 10 szóig csupán 20 lei. :: szó 2 lei. ::

LEVELEZÉS.

Középkorú tisztviselő, negyvenes, független, keresztény, urindiszkrét barát-szárát keresi. Leveleket: Lexi jellegre a kiadóhivatalra kér. 5017

ALKALMAZÁS.

Középkorú jobb mindenest keres háztartásvezetőnek magányos ur. Cim a kiadóban. 5013

Soffőr-házmester keresetlik Bul. Carol 16. 5002

Kézilányokat női konfectio angol munkára felvesszünk. Tul. Reg. Ferdinand No. 5. 5028

KISZOLGALO kisasszony jó családból való azonnalra felvétetik. Könygtörtér cukrászda. 4906

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Egy modern francia dió há'ó eladó. Str. Caragiale 13. 4999

Autó Oakland csukot, 6 hengeres, kiváló karban, eladó. Friedrich Testv. Timisoara, IV. Str. Viitorului No. 1. 5015

LAKÁS.

HÁROMSZOBÁS összkömförtes lakások kitűnő mellékkeliségekkel az újonnan épült Duca-uca 20. sz. házban november 1-re kiadók Bővebbet: telefon 369 4918

Központban kellemesen berendezett bútorozott szoba kiadó október elsőjén Cim a kiadóban. 5011

3 szobás alkoves lakás nov. 1-re kiadó. Bul. Carol 16. 5004

Diskrétbejárta szoba, fürdőszobával, esetleg teljes elátással kiadó. Bul. Carol 81. I. em. 4. 5024

ELLÁTÁS

Központban zsidó urcsaládnál egy-két középiskolai diákleány vagy fiú teljes ellátást nyerhet. Cim a kiadóban 5009

Középiszkolai tanuló gondos ellátást talál tanár családnál. Cim a kiadóban. 5008

ÜZLETEK.

FORGALMAS HELYEN jól bevezetett üzletnek a fél helyisége kiadó. Alkalmos főző, kézimunka, vagy előnyomda részére. Cim a kiadóban. 5010

INGATLAN.

Minisen

egy és fél kat. hold szálló, 2 szoba verandás épülettel, 100.000 leiért eladó. 5026

Kiss Lajos „URANUL“ ingatlanforgalmi irodája Str. Horia 2. szám, II. em.

Belváros

legszébb részén, teljesen új és modern kétemeletes bérház, alkalmi áron, 1,250.000 leiért eladó. 5026

Kiss Lajos „URANUL“ ingatlanforgalmi irodája Str. Horia 2. szám II. emelet.

A legolcsóbban és a legkényelmesebben
a **SERVICIUL MARITIM ROMAN**
S. M. R.
hajóival utazhat

Palesztinába és Egyiptomba.

valamint Török és Görögországba.
Szakszerű utitanács és információs osztály.

Látogatási utazás-rendezés.

Információk céljából forduljon a

S. M. R. képviselőjéhez: 461

Künstler

Utazási és vizumiroda Arad,
Bulev. Regina Maria 24. Telefon 86.

KÖNYVEK

Duhamel: „Két ember“. Az „Éjféli vallomás“-ból, Duhamel e különös, a mai ember egész titkolt lelki életét leleplező regényéből ismerte meg a magyar olvasó Louis Salavint, ezt a furcsa, titokzatos fiatalembert, aki az életben sehol nem találja helyét, a lélekben hű borbó rejtélyes erők ragadnak magukkal a züllött megsemmisülés felé. A regény háttérében Páris kisgári élete vonul fel, ódon kis uccái, homályba burkoló ősi háza tárulnak fel előttünk. Duhamel regénye a lélek szédítő mélységeit és örvényeit nyitja meg, amelyekben az olvasó a maga legbensőbb lelki életére ismer. Franklin kiadásában, igen szép kiállításban, fűző 125, kötve 172 lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál: Cluj. Kérje a Franklin-újdonságok teljes jegyzékét.

A szerkesztésért:
Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

SZERDA, SZEPTEMBER 4.

Bucuresti. 1.05: Gramofon. 1.55: Gramofon 2.35: Gramofon 6: Jonescu-zenekar 7.15: Jonescu-zenekar 8.20: Gramofon 9.15: Zongora- és énekszámok. 10.05: Rádiózenekar. 11.25: Csajkovszkij: Diótörő, szvit. Ponchielli: Órák tánc. — Budapest I 7.45: Torna. Utána hanglemezek. 11: Hírek 11.20: Hogy kapta az antant és a kisantant a nevét? 11.45: Freisingeni Ottó egykori leírása a XII. századi magyarokról. Felolvasás. 1: Déli harangszó. 1.05: Hanglemezek 2.30: Kalmár Rezső—Balázs László szalonötöse 5.10: A rádió diákielőrája. 6: Egy magyarbarát angol diplomata 6.30: Rác Pali és cigányzenekara. 8: Fehér Pál énekel, zongorán kíséri Kósa György. 8.50: Vidám óra. Rendezi Salamon Béla. 10: Thibaud Jacques Mozart: Esz-dur hegediversenyt írása zenekari kísérettel. 10.45: Az I. honvéddyalozó zene. 12.10: Hanglemezek. — Budapest II. 6.55: Tessedik Sámuel Horváth Károly dr. előadása. 7.35—8.35: Hanglemezek 8.40—9.20: Keleti Lili zongorázik. 9.25: Hírek Utána Farkas Sándor és cigányzenekara muzsikál — Bécs. 8.20: Gramofon. 1: Szórakoztató zene. 3: Beethoven: Kreutzer szonáta (Hübemann és Friedmann lemez). 4: Hírek. 5.05: Gramofon 6: Robert Jäckel szerzemények. 7.50: Tudományos hírek. 8.30: Katonazene. 9.20: Tízperces tarka műsor. 11.10: Tánczene — Belgrád. 12: Gramofon. 1: Rádiózenekar 2.15: Gramofon. 5: Könnyű zene 8: Gramofon 8.30: A nemzet órája. 9: Ljubljana. 10.20: Rádiózenekar. 11.15: Dalok. 11.50: Éttermi zene — Breslau. 6: Reggeli hangverseny 7.30: Reggeli zene 10: Szórakoztató zene. 1: Rádiózenekar. 5: Hegedű- és csembalós számok. 10: Vigjáték. — Lipse. 7.30: Reggeli zene Berlinből 1: Könnyű zene. 2.15: Rádiónégyes 5: Hárfá- és fuvolaszámok. 7.30: Ifjúsági műsor. 8: Tánc-

zene 9.15: Birodalmi közvetítés. 9.45: Népdalok és néptáncok. 11.30: Kamaraszerepek.

CSÜTÖRTÖK, SZEPTEMBER 5.

Bucuresti 1.05: Gramofon. 1.55: Gramofon. 2.35: Gramofon. 6: Rádiózenekar 7.15: Rádiózenekar. 8.20: Gramofon. 9: „Pillangókisasszony“ Puccini operája gramofonon Utána: Román zene. — Budapest I 7.45: Torna. Utána hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Barangolás Havai szigetén Felolvasás 11.45: A meghűlésről. Felolvasás. 1: Déli harangszó 1.05—1.35: „Triumph“ énekegyüttes 2—3.30: Rendőrzenekar. 5.10: Péter Rózsa mesél. 6: Közvetítés a mezőkövesdi egészségvédelmi mintajárásból 6.45: Magyar Gábor gondolkázik. zongorán kíséri Környey Béla. 7.15: A nő hivatása a háztartásban. 7.45: Egy óra északon Zenés utinapló Hanglemezek. 8.45: Kosztolányi Dezső beszél Arany „A nagyvidai cigányok“ című művéről. 9.05: Hangverseny. 11: Veres Lajos és cigányzenekara muzsikál. Kalmár Pál énekel. 12.15: Jazz-zenekar. Budapest II 7.20: Dostaly Ignác tárgyalózik, zongorán kíséri Kósa György. 7.50: A mese története Honti János előadása. 9—9.35: Hanglemez. 9.40: „Meglepő kímkedési esetek“. 10.10: Hírek 10.30—11.05: Fenyves Alice hegedül — Bécs. 8.20: Gramofon 1: Szórakoztató zene 2.10: Szórakoztató zene. 3: Galli Curci-lemezek. 4.40: Ifjúsági óra. 5.05: Híres éneketők gramofonon 6.30: Szerényi Malvin (szoprán) és John Elemér (bariton) hangversenye 8: Hírek. 9.10: Szórakoztató zene tenorékkal. 10.30: Felolvasás. 11: Hírek. 11.10: Vidám dalok. 11.55—12.30: Csajkovszkij-lemezek Romeo és Julia, nyitány Olasz capriccio. — Belgrád. 12: Gramofon 1: Rádiózenekar. 2.15: Dalok 5: Dalok 5.30: Jazz. 8: Gramofon. 8.30: A nemzet órája. 9: A királyi gárda zenekarának hangversenye. 11: Hírek 11.15: Éttermi zene 12: Gramofon — Milano. 12.30: Szórakoztató zene 2.05: Rádióötös. 6.05: Énekszámok 9.40: Csenedőzenekar. 11.15: Könnyű zene 12: Hírek.